Wachtlijsten en wachttijden kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang - 7e meting

Eindrapport

Den Haag, 25 september 2012

Colofon

Projectnummer: 35551

Auteurs: Jesse Hoogenbosch
Peter van Zijl (Pelosa)
Yermo Wever

B&A B.V.
Prinses Margrietplantsoen 87
Postbus 829
2501 CV Den Haag
t 070 - 3029500
f 070 - 3029501

e-mail: info@bagroep.nl
http: www.bagroep.nl

© Copyright B&A B.V. 2012.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

B&A is gevestigd in Den Haag, Arnhem en Amsterdam.

25-9-2012 15:22:00

Inhoudsopgave

Samenvatting 5
1 Inleiding 7
2 Onderzoeksvragen en werkwijze 9
2.1 Onderzoeksvragen 9
2.2 Plan van aanpak 9
3 Wachtlijstadministraties 13
3.1 Respons levering wachtlijstadministraties 13
3.2 Representativiteit van deelnemende organisaties 13
3.3 Omvang van de bruto wachtlijsten 15
3.4 Samenvatting 16
4 Enquête onder ouders 17
4.1 Inleiding 17
4.2 Correctiefactor 17
4.3 Oplossingen van ouders met kinderen op de wachtlijst 18
4.4 Samenvatting 18
5 Resultaten wachtlijst omvang 19
5.1 Aantal kinderen op de wachtlijst 19
5.2 Wachtlijstomvang, gedeeltelijke geplaatst – landelijk 20
5.3 Wachtlijst naar regio 21
5.4 Spreiding naar provincie 21
5.5 Wachtlijst per GGD regio 22
5.6 Wachtlijsten naar stedelijkheid, gemeentegrootte en bevolkingsontwikkeling 24
5.7 Top 10 gemeenten met grootste wachtlijstomvang 26
5.8 Wachttijd 27
5.9 Overige resultaten 28
5.10 Samenvatting 31
Bijlage 1: Resultaten Gemeenten 33
Bijlage 2: Vragenlijst onderzoek Wachtlijsten Kinderopvang 43

Samenvatting

Vanaf 2007 wordt onderzoek uitgevoerd naar de omvang van de wachtlijsten en de lengte van de wachttijden in de kinderopvang. In 2012 is dit onderzoek voor de zevende maal uitgevoerd.

De zeven wachtlijstonderzoeken zijn steeds volgens dezelfde methode uitgevoerd. De wachtlijstadministraties van een groot aantal kinderopvangorganisaties worden opgevraagd en gerubriceerd per gemeente. Vervolgens worden de gegevens per gemeente geschoond en ontdubbeld. Tot slot wordt op basis van een enquête onder ouders wiens kind op de wachtlijst staan bepaald wat het correctiepercentage zou moeten zijn. Het correctiepercentage of de correctiefactor is het percentage ouders dat aangeeft dat hun kind daadwerkelijk op de peildatum op de wachtlijst stond.

In totaal zijn in 2012 de administraties van 482 organisaties geanalyseerd. Een groot deel hiervan, met name de kleinere organisaties had op 1 juni 2012 geen wachtlijsten meer.

De analyse begon met 43.935 kinderen in de brutowachtlijst. Na opschoning en ontdubbeling bleven hiervan 7.908 kinderen in de nettowachtlijst over.

De correctiefactor, het percentage kinderen dat daadwerkelijk, volgens de ouder, op de wachtlijst staat is in 2012 28% in de KDV en 30% in de BSO. Dit betekent dat 70 tot 72 procent van de kinderen op de administratieve wachtlijst van organisaties daar ‘ontrecht’ staat. In 2010 was de factor nog 76% voor de KDV en 66% voor de BSO. Kinderen staan volgens ouders niet terecht op de wachtlijst omdat het kind reeds is geplaatst bij de organisatie van eerste voorkeur of een andere opvangorganisatie. Sommige ouders hebben voor informele opvang gekozen of hebben hun werktijden aangepast.

De wachtlijsten in de kinderopvang zijn in 2012 aanmerkelijk afgenomen en in veel gemeenten helemaal verdwenen. Stonden er in september 2010 nog 30.800 kinderen op de wachtlijst voor KDV, op 1 juni 2012 was dit aantal geslonken tot 1.600. In de BSO was in dezelfde periode sprake van een afname van 19.800 tot 2.300. Vertaald naar kindplaatsen heeft de wachtlijst in de KDV een omvang van afgerond 800 kindplaatsen en in de BSO een omvang van 1.150. Gerelateerd aan de totale capaciteit aan kindplaatsen gaat het om respectievelijk 0,37% van de capaciteit in de KDV en 0,46% in de BSO. In 2010 waren deze percentages nog 7,10% voor de KDV en 4,40% voor de BSO.

Voor zover er nog sprake is van wachtlijsten van enige omvang bestaan die met name in (zeer) stedelijke gemeenten en groeigemeenten in het westen van het land.

De gemiddelde wachttijd bij plaatsing is afgenomen van 106 dagen (in 2010) tot 49 dagen in juni 2012 bij de KDV. In de BSO is de gemiddelde wachttijd gedaald van 76 dagen tot 44 dagen.

1 Inleiding

Vanaf 2007 laat het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid[1] onderzoek uitvoeren naar de omvang van de wachtlijsten en de lengte van de wachttijd in de kinderopvang. In 2012 is dit onderzoek voor de zevende maal uitgevoerd.

De zeven wachtlijstonderzoeken zijn steeds volgens dezelfde methode uitgevoerd. De wachtlijstadministraties van een groot aantal kinderopvangorganisaties zijn opgevraagd en gerubriceerd per gemeente. Vervolgens zijn de gegevens per gemeente geschoond en ontdubbeld. Tot slot is op basis van een enquête onder ouders wiens kind op de wachtlijst staan bepaald wat het correctiepercentage of de correctiefactor zou moeten zijn. De correctiefactor is het percentage ouders dat aangeeft dat hun kind daadwerkelijk op de peildatum op de wachtlijst stond.

Nieuw in de meting van 2012 is dat het ministerie inzicht wilde in de wachtlijsten van minimaal de helft van het aantal gemeenten in Nederland. Dit betekent dat van minimaal 208[2] gemeenten de wachtlijst moest worden bepaald.

Het onderzoek is uitgevoerd door B&A en Pelosa Network Engineering BV. Pelosa heeft de wachtlijstadministratie opgevraagd en verzameld. B&A heeft de gegevens geanalyseerd en de rapportage opgesteld.

Deze en alle voorgaande wachtlijstonderzoeken konden alleen worden uitgevoerd dankzij de bereidwillige medewerking van honderden kinderopvangorganisaties. Deze organisaties hebben vertrouwelijke bedrijfsinformatie belangeloos ten behoeve van het onderzoek beschikbaar gesteld. Daarnaast hebben enkele honderden ouders antwoord gegeven op de enquêtevragen. De capaciteitsgegevens van kinderopvangorganisaties in Nederland zijn door Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) geleverd. De onderzoekers zijn alle deelnemende partijen dank verschuldigd.

In het volgende hoofdstuk beschrijven we de onderzoeksaanpak. In hoofdstuk 3 volgen de resultaten van de geanalyseerde wachtlijstadministraties en in hoofdstuk 4 de resultaten van de ouderenquête. Het rapport wordt afgesloten met hoofdstuk 5 waarin de resultaten van beide onderzoeksonderdelen bij elkaar zijn gebracht en de omvang van de wachtlijsten en de lengte van de wachttijden worden bepaald. In de bijlage staat de wachtlijstomvang voor BSO en KDV.

[1] Tot en met 2009 lag de verantwoordelijkheid voor kinderopvang bij het Ministerie van OCW.
[2] Nederland telde 1 januari 2012 415 gemeenten.

2 Onderzoeksvragen en werkwijze

2.1 Onderzoeksvragen

Het ministerie heeft de volgende vragen gesteld ten aanzien van de vragen in de kinderopvang:

1. Hoe hoog zijn de wachtlijsten landelijk?
2. Hoe hoog zijn de wachtlijsten per type gemeente?
3. Hoe hoog zijn de wachtlijsten per gemeente?

Alle onderzoeksvragen dienen te worden uitgesplitst naar dagopvang en buitenschoolse opvang.

De antwoorden op de vragen moeten de volgende inzichten geven:

A. Landelijk
   1. Het aantal kinderen dat op de wachtlijst staat op de peildatum, waarbij de wensdatum is verstreken, opgesplitst in “nog geen plek”, “wel een plek maar niet op de gewenste dagen of uren”.
   2. Wachtlijsten (uitgedrukt in kindplaatsen) als % van capaciteit.
   3. Wachtlijsten (uitgedrukt in kinderen) als % van aantal kinderen op de opvang.
   4. Wachttijd vanaf de wensdatum tot de datum van plaatsing uitgedrukt in dagen.

B. Per type gemeente
   1. Regio’s (per GGD-regio conform landelijk register kinderopvang).
   2. Type gemeente naar omvang
   3. Type gemeente naar krimp of groei in kindertallen.
   4. Type gemeente naar stedelijk, landelijk, nieuwbouw/vinex.

C. Per gemeente
   1. Wachtlijsten en eventueel wachttijden per gemeente.

2.2 Plan van aanpak

In dit onderzoek is evenals bij voorgaande metingen nagegaan wat op een gegeven peildatum de omvang van de wachtlijsten is. De peildatum voor de meting is 1 juni 2012.

Het onderzoek kent 3 hoofdonderdelen

A. Analyse van de wachtlijstadministraties
B. Telefonische enquête onder ouders
C. Bepaling van de wachtlijsten en wachttijden op basis van A en B

A. Analyse van wachtlijstadministraties

Om wachtlijstgegevens te kunnen verzamelen is toestemming en medewerking nodig van de kinderopvangorganisaties. Via brieven, e-mails en belacties zijn kinderopvang-organisaties aangespoord om op een speciale website de hiervoor opgestelde toestemmingsverklaring te ondertekenen.
Evenals in voorgaande metingen hebben we wachtlijstadministraties van kinderopvangorganisaties die daarvoor toestemming hebben gegeven, gedownload via het managementinformatiesysteem Cockpit van Pelosa Network Engineering BV.

Daarnaast heeft Pelosa een internetportaal ontwikkeld waarin kinderopvangorganisaties met bekende softwarepakketten zoals HHBrainWare, Dicon, Tecsoft en GAC met een paar eenvoudige handelingen de wachtlijstadministratie naar Pelosa konden verzenden. De kinderopvangorganisaties met andere softwarepakketten kregen een invulblad in Excel voor de aanlevering van gegevens van kinderen op hun wachtlijst.
Na het geven van toestemming heeft Pelosa Network Engineering contact opgenomen met de organisatie om de wachtlijstadministratie te kunnen verzamelen.

Uit de administratie werd de volgende informatie gehaald[1]:

Identificatie kind

- Naam
- Geboortedatum
- Postcode
- Huisnummer
- Plaatsnaam
- Telefoonnummer van ouder

Identificatie kinderopvangorganisatie

- Naam kinderopvanglocatie
- Postcode kinderopvanglocatie

Wachttijdpeiling

- Wensdatum
- Wensdagen
- Plaatsingsdatum
- Plaatsingsdagen
- Soort opvang: KDV, BSO of anders

Alle ontvangen administratiegegevens zijn door Pelosa verwerkt tot één brutowachtlijstbestand. De records uit het bestand zijn ontdubbeld (kinderen die meer dan één keer op de wachtlijst staan), geschoond (kinderen zijn bijvoorbeeld te oud voor KDV) of verwijderd omdat de wensdatum nog niet is verstreken. Deze acties leveren een nettowachtlijstbestand.

B. Telefonische enquête onder ouders

Net als in voorgaande metingen zijn ouders met kinderen op de nettowachtlijst gebeld voor een telefonische enquête[3]. Aan alle deelnemende organisaties is gevraagd of enkele ouders uit hun nettowachtlijst mochten worden benaderd voor deze enquête. Ouders zijn random geselecteerd uit de wachtlijstadministraties van organisaties die daarvoor toestemming hebben gegeven. De telefonische enquête onder ouders dient twee doelen. Ten eerste leert het verleden dat de nettowachtlijst nog vervuild is door kinderen die inmiddels wel geplaatst zijn, maar nog steeds op de nettowachtlijst staan. Door na te vragen of de gegevens op de wachtlijst nog correct zijn, kunnen we een correctiefactor voor de landelijke nettowachtlijstgegevens bepalen.

---

[3] Dit is niet in strijd met de Wet bescherming persoonsgegevens, artikel 43 en artikel 44 bieden uitdrukkelijk deze mogelijkheid indien het gaat om een onderwerp van gewichtig financieel belang en de gegevens alleen in een statistische analyse worden gebruikt.

Ten tweede is er bij de ouders waarbij het kind onterecht op de wachtlijst staat, gevraagd naar de wachttijd tussen de wensdatum en de plaatsingsdatum, aangezien deze informatie slechts bij benadering uit de wachtlijstadministratie te halen is.

C. Bepaling van de wachtlijsten en wachttijden op basis van A en B

Op basis van de resultaten van A (wachtlijstadministraties) en B (enquête onder ouders) is in onderdeel C bepaald hoe groot de wachtlijst landelijk, per regio en per gemeente is, alsmede de lengte van de wachttijd.

3 Wachtlijstadministraties

3.1 Respons levering wachtlijstadministraties

Het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzaalwerk (LRKP) dient als bron voor het bepalen van het aantal kinderopvangorganisaties in Nederland en de capaciteit die deze organisaties samen bieden. Dit is een wijziging in vergelijking met eerdere onderzoeken. In meting 6 is uitgegaan van de Monitor Kinderopvang 2009 van Regioplan. In 2012 waren voor het eerst de daadwerkelijke capaciteitsgegevens beschikbaar doordat gebruik kon worden gemaakt van het LRKP. Het LRKP wordt onderhouden door DUO op basis van gegevens van kinderopvangorganisaties. Alleen ouders die gebruikmaken van opvang van een organisatie opgenomen in het LRKP komen in aanmerking voor kinderopvangtoeslag.

In de tabel hieronder geven we de gegevens uit het LRKP weer naast de gegevens zoals die in 2010 zijn toegepast.

Tabel 3.1: Aantal organisaties en capaciteit in 2010 en 2012

	2010 (Monitor)	2012 (LRKP)
Aantal organisaties	2.013	2.593
Aantal kindplaatsen KDV	227.700[4]	211.200
Aantal kindplaatsen BSO	237.200	249.000

De verschillen tussen 2010 en 2012 kunnen zijn veroorzaakt door groei (aantal organisaties, aantal kindplaatsen BSO) of krimp (aantal kindplaatsen KDV) maar het is ook mogelijk dat de monitor in 2010 minder betrouwbaar was.

In totaal hebben 482 kinderopvangorganisaties meegewerkt aan het onderzoek van in totaal 2.593 inschrijvingen in het LRK. De deelnemende organisaties vertegenwoordigen gezamenlijk qua capaciteit 53% van de markt van KDV en 55% van de markt van BSO. Dit is een iets hoger bereik dan die welke in 2010 is behaald (51% KDV en 51% BSO). Een groot deel van de 482 organisaties had overigens geen wachtlijst op 1 juni 2012.

3.2 Representativiteit van deelnemende organisaties

In deze paragraaf beschouwen we de representativiteit van de deelnemende organisaties.

Spreiding over landsdelen

In de onderstaande twee tabellen geven we de totale capaciteit weer van de deelnemende organisaties en de capaciteit van de niet deelnemende organisaties per landsdeel, en dit voor KDV en BSO. Het blijkt dat er sprake is van een oververtegenwoordiging van kinderopvangorganisaties in Noord Nederland. Dit was in 2010 ook het geval. De oververtegenwoordiging van Noord Nederland vormde geen aanleiding om een weging in de analyse toe te passen.

[4] De capaciteitsgegevens zijn afgerond op 100tallen.

Tabel 3.2: Capaciteit van de organisaties – KDV, per landsdeel

Organisaties	Deelnemers	%	Niet deelnemers	%	Totaal
Nederland	112.086	53%	79.084	47%	211.181
Noord	12.042	70%	5.210	30%	17.252
Oost	23.038	53%	20.151	47%	43.189
West	51.700	47%	57.910	53%	109.610
Zuid	25.306	62%	15.819	38%	41.125

Tabel 3.3: Capaciteit van de organisaties – BSO, per landsdeel

Organisaties	Deelnemers	%	Niet deelnemers	%	Totaal
Nederland	135.780	55%	113.217	45%	248.997
Noord	15.173	75%	5.055	25%	20.228
Oost	27.219	54%	23.252	46%	50.471
West	61.838	48%	68.140	52%	129.978
Zuid	31.010	64%	17.310	36%	48.320

Capaciteit van de locaties

De deelnemende organisaties en niet-deelnemende organisaties verschillen voor wat betreft het aantal kindplaatsen per locatie alleen in de BSO. In de KDV is de locatieomvang van de deelnemende organisaties gelijk aan de omvang van de niet deelnemers. Er dus geen aanleiding om een weging toe te passen.

Tabel 3.4: Gemiddeld aantal kindplaatsen per locatie

Organisaties 2.594 organisaties	Deelnemers	Niet deelnemers (gemiddeld)
KDV	36	36
BSO	37	36

Aantal locaties van de organisatie

De verdeling naar het aantal locaties van deelnemende en overige organisaties is scheef verdeeld. Deelnemende organisaties in de BSO hebben gemiddeld negen centra versus drie centra bij de niet deelnemende organisaties. Voor de KDV is de verhouding zes centra bij deelnemende organisaties tegenover twee centra voor niet deelnemende organisaties.

Deze scheve verdeling is van invloed op de interpretatie van de onderzoeksgegevens die zijn gevonden bij de deelnemende organisaties. Organisaties met weinig centra (1 of 2 locaties) zijn sterk ondervertegenwoordigd. Bij de KDV heeft 54% van de deelnemende organisaties 1 of 2 centra tegenover 81% van alle organisaties ingeschreven in het Landelijk register kinderopvang; bij de BSO is deze verhouding 37% versus 68%.

Uit de deelnemende organisaties met één of twee centra is gebleken dat geen van deze organisaties een wachtlijst heeft voor BSO en/of KDV. Op basis van deze gevonden resultaten passen wij, omwille van de representativiteit, een weging toe voor de kleine deelnemende organisaties. Dit doen wij, in lijn met het vorige wachtlijstonderzoek, door de deelnemende organisaties met 1 en 2 centra zwaarder mee te wegen in de

berekening van de onderzochte capaciteit. De weging is gebaseerd op de verhouding kleine deelnemende organisaties afgezet tegenover de verhouding kleine organisaties in het Landelijk Register.

Tabel 3.5: Respons levering wachtlijstadministraties met correcties voor kleine organisaties

KDV				BSO		
Bron	Capaciteit deelnemende organisaties	Totale capaciteit	% bereikt	Capaciteit deelnemende organisaties	Totale capaciteit	% bereikt
Deelnemende organisaties	112.086	211.181	53%	135.780	248.997	55%
Correctie voor kleine organisaties	129.798	211.181	61%	145.709	248.997	59%

3.3 Omvang van de bruto wachtlijsten

In de wachtlijstadministraties van kinderopvangorganisaties staan alle kinderen die door ouders zijn aangemeld voor een plaats in de kinderopvang. Dit noemen wij de brutowachtlijst. Hierop staan ook kinderen van wie de wensdatum nog niet is verstreken, kinderen die al geplaatst zijn maar nog niet van de wachtlijst zijn verwijderd of kinderen die reeds bij een andere organisatie zijn geplaatst. Het komt ook voor dat kinderen tegelijkertijd op twee of meer wachtlijsten geplaatst zijn.

Vanuit de brutowachtlijst wordt de nettowachtlijst berekend. Dit gebeurt in de volgende stappen. Per gemeente worden de gegevens van kinderopvanginstellingen verzameld, die gezamenlijk 70% of meer van de totale capaciteit aan kindplaatsen vertegenwoordigen, uitgesplitst in dagopvang en buitenschoolse opvang. Alle wachtlijstgegevens worden in één bestand geplaatst en zo ontstaat een wachtlijst voor de gehele gemeente. Van de kinderen op de wachtlijst zijn unieke gegevens bekend als adres, achternaam ouders enzovoort. Deze gegevens maken het mogelijk dubbelingen op te sporen.

Door screening van de wachtlijstvervuiling en de kruislingse vergelijking van de gegevens is het mogelijk om records van de wachtlijsten te verwijderen.
Een kind dat meer dan één keer op de totale wachtlijst van een gemeente staat wordt slechts eenmaal meegeteld. Het kind wordt in de regel geteld bij de kinderopvanginstelling met de eerste inschrijfdatum. Alle andere registraties van het betreffende kind worden verwijderd.
Op dezelfde wijze van kruislingse vergelijking worden reeds geplaatste kinderen (kinderen die elders reeds zijn geplaatst en die ten onrechte nog op de wachtlijst staan) uit het bestand per gemeente verwijderd. Behalve als het gaat om ouders die uitbreiding in dagen/uren wensen.

Ook kinderen die om logische redenen niet op de wachtlijst kunnen staan (wensdatum is nog niet gepasseerd, wensdatum klopt niet met leeftijd kind, kind heeft niet de leeftijd om voor opvang in aanmerking te komen) worden uit het bestand per gemeente verwijderd. In de volgende tabel wordt nauwkeurig aangegeven hoe groot de brutowachtlijst was, welke kinderen zijn verwijderd en tot welke netto wachtlijst dit heeft geleid.

Tabel 3.6: Redenen voor opschonen bruto wachtlijstbestand

Reden opgeschoond	Aantal kinderen	Percentage kinderen
Wensdatum is nog niet verstreken	16.572	46%
Kind komt al voor in het bestand	3.118	9%
Kind staat langer dan 1,5 jaar op wachtlijst	11.949	33%
Kind is al geplaatst bij een andere organisatie	379	1%
Kind staat niet op de wachtlijst voor KDV of BSO (wel voor TSO, PSZW)	3.357	9%
Kind staat op de wachtlijst voor KDV en is ouder dan 4 jaar	312	1%
Kind staat op de wachtlijst voor BSO en leeftijd is niet tussen 4-12 jaar	340	1%
Totaal opgeschoond (1 of meerdere redenen)	**36.027**	**82%**
Nettowachtlijst (unieke kinderen)	**7.908**	**18%**
Brutowachtlijst	**43.935**	**100%**

Deze 7.908 kinderen bestaan uit 3.421 kinderen op wachtlijst voor KDV en 4.487 kinderen op wachtlijst voor BSO. In 2010 was sprake van 43.994 kinderen op de nettowachtlijst.

Pas op! De nettowachtlijst die onderaan de tabel wordt gepresenteerd is niet de einduitkomst van dit onderzoek. Dit is het resultaat van de analyse van de wachtlijstadministraties. Voordat we de daadwerkelijke omvang van de wachtlijst kunnen bepalen moet ook rekening worden gehouden met de enquête onder ouders met kinderen op de wachtlijst en dienen de gegevens te worden geëxtrapoleerd naar landelijk niveau. Daarnaast is het gebruikelijk om kinderen om te rekenen naar kindplaatsen.

3.4 Samenvatting

In dit hoofdstuk is de analyse van de wachtlijstadministraties behandeld. In totaal zijn de administraties van 482 organisaties geanalyseerd. Een groot deel hiervan, met name de kleinere organisaties had op 1 juni 2012 geen wachtlijsten meer.

De respons van 482 organisaties was redelijk verdeeld over landsdeel en capaciteit per locatie. De respons was scheef voor wat betreft het aantal locaties per organisatie. Organisaties met een of twee centra waren ondervertegenwoordigd. Daarom is er een weging toegepast in de analyse. Dit is ook gebeurd in het vorige wachtlijstonderzoek in 2010.

De analyse begon met 43.935 kinderen in de brutowachtlijst. Na opschoning en ontdubbeling bleven hiervan 7.908 kinderen in de nettowachtlijst over. Dit is niet het eindresultaat van dit onderzoek. Daartoe moet eerst de correctiefactor worden bepaald en moeten de gegevens naar het landelijk niveau worden geëxtrapoleerd.

4 Enquête onder ouders

4.1 Inleiding

In hoofdstuk 3 is de omvang van de wachtlijsten berekend door uit te gaan van de wachtlijstadministraties. In eerdere wachtlijstonderzoeken is gebleken dat ook de netto wachtlijst vervuild is met kinderen die eigenlijk niet op de wachtlijst 'horen'. Een aantal kinderopvangorganisaties heeft toestemming gegeven om ouders te benaderen voor een telefonische enquête[5]. In de enquête zijn de gegevens die volgen uit de administraties gecheckt. Meest belangrijke vraag is of het betreffende kind daadwerkelijk op de peildatum op de wachtlijst stond. In totaal zijn 705 ouders bereikt. Hiervan zouden er 349 een kind op de wachtlijst voor KDV moeten hebben en 356 voor BSO, volgens de wachtlijstadministraties. De vragenlijst wordt weergegeven in de bijlage.

4.2 Correctiefactor

Het interview is gestart met de vraag of het kind inderdaad op 1 juni 2012 op de wachtlijst stond voor kinderopvang. De mate waarin kinderen terecht op de wachtlijst staan blijkt afhankelijk van het soort opvang. Voor KDV bleek 28% terecht op de wachtlijst te staan. Voor BSO is dit percentage 30%. Dit is een aanmerkelijke verlaging in vergelijking tot het onderzoek in 2010. Toen stond 76% terecht op de wachtlijst voor KDV en 66% terecht op de wachtlijst voor BSO.

Tabel 4.1: Percentage kinderen dat correct op de nettowachtlijst staat

	KDV	BSO
Terecht op wachtlijst	28%	30%
Onterecht op wachtlijst	72%	70%

Bij de berekening van de daadwerkelijke lengte van de wachtlijsten (zie hoofdstuk 5) wordt met deze correctie rekening gehouden.

Aan de ouders is gevraagd wat de situatie van het kind was op de peildatum. Op deze wijze kunnen de redenen van het onterecht op de wachtlijst staan worden achterhaald. Deze vraag is aan 503 ouders gesteld met kinderen in KDV en BSO leeftijd.

In de onderstaande tabel worden de redenen in aflopende mate van toepassing gepresenteerd.

[5] Dit is niet in strijd met de Wet bescherming persoonsgegevens, artikel 43 en artikel 44 bieden uitdrukkelijk deze mogelijkheid indien het gaat om een onderwerp van gewichtig financieel belang en de gegevens alleen in een statistische analyse worden gebruikt.

Tabel 4.2: Redenen dat een kind onterecht op de wachtlijst staat.

Redenen dat een kind onterecht op de wachtlijst staat	N	Percentage
Kind is bij betreffende organisaties geplaatst	311	62%
Kind is bij een andere organisatie geplaatst	112	22%
Informele opvang familie/vrienden	26	5%
Ouders hebben werktijden aangepast	20	4%
Ouders zijn gestopt met werk/geen werk	13	3%
Kind geplaatst bij gastouderopvang	6	1%
Anders	15	3%
Totaal	503	100%

Het aantal kinderen dat bij de betreffende organisatie is geplaatst is in 2012 10% hoger dan in 2010, toen was dit percentage 52%. Het percentage geplaatst bij een andere organisatie is in 2012 nagenoeg gelijk aan het percentage in 2010 (22% versus 23%).

4.3 Oplossingen van ouders met kinderen op de wachtlijst

In de enquête onder ouders op de wachtlijst is aan ouders met kinderen die 'terecht' op de wachtlijst staan gevraagd hoe zij op dit moment het niet hebben van opvang oplossen. In de volgende tabel staat het antwoord op deze vraag. Deze vraag is niet gesteld in het onderzoek van 2010.

Tabel 4.3: Oplossingen van ouders met kinderen terecht op de wachtlijst

Oplossing terwijl kind op wachtlijst staat	N	Percentage
Kind maakt gebruik van opvang, wachtlijst betreft andere dagen, tijden of locatie	46	23%
Informele oppas (familie, buren, vrienden)	45	22%
Werktijden aangepast	32	16%
Gestopt met werken/werkloos	27	12%
Kinderopvang is in de toekomst pas nodig	23	11%
Informele oppas aan huis	14	7%
Verlof opgenomen	6	3%
Kind alleen thuis	4	2%
Gastouder	3	2%
Peuterspeelzaal	1	1%
Anders	1	1%
Totaal	202	100%

4.4 Samenvatting

In dit hoofdstuk is de enquête onder ouders met kinderen op de wachtlijst behandeld. Deze is vooral belangrijk voor het bepalen van de correctiefactor. De correctiefactor is het percentage kinderen dat daadwerkelijk, volgens de ouder, op de wachtlijst staat. De correctie is in 2012 28% in de KDV en 30% in de BSO. In 2010 waren deze factoren 76% voor de KDV en 66% voor de BSO.

Kinderen staan niet meer op de wachtlijst omdat het kind reeds is geplaatst bij de organisatie van eerste voorkeur of een andere opvangorganisatie. Sommige ouders hebben voor informele opvang gekozen of hebben hun werktijden aangepast.

5 Resultaten wachtlijst omvang

5.1 Aantal kinderen op de wachtlijst

In hoofdstuk 3 is berekend hoeveel kinderen er volgende de wachtlijstadministraties op de wachtlijst staan. In hoofdstuk 4 is de zogenaamde correctiefactor voor KDV en BSO bepaald, het percentage kinderen van de nettowachtlijst dat volgens de ouders daadwerkelijk op de wachtlijst staat. Door beide gegevens te combineren en de uitkomst te extrapoleren naar heel Nederland komen we op het aantal kinderen op de wachtlijst voor KDV en BSO. Deze methode is in alle wachtlijstonderzoeken vanaf 2007 toegepast.

Figuur 5.1: Aantal kinderen in Nederland op de wachtlijsten voor KDV en BSO

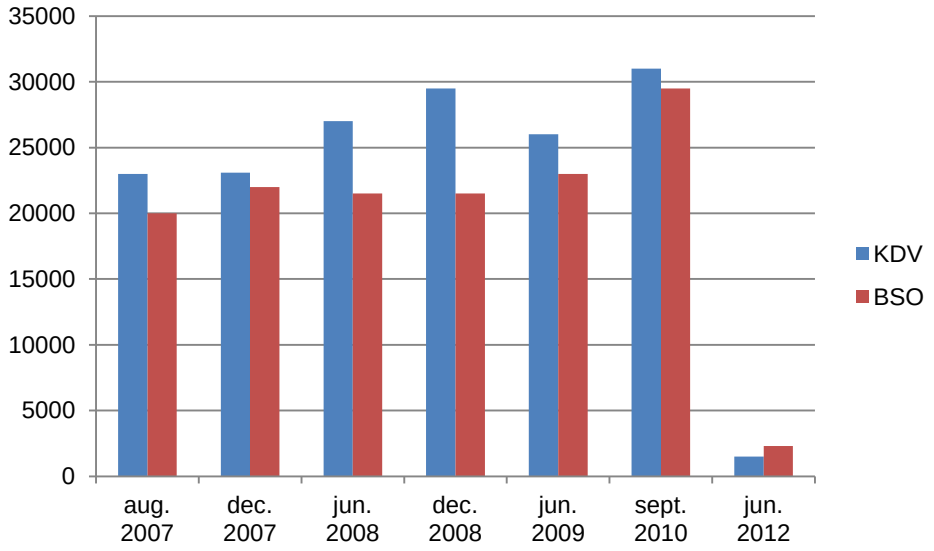

De wachtlijstomvang van zowel de KDV als de BSO is tussen 2010 en 2012 aanmerkelijk afgenomen. In de KDV is de omvang van de wachtlijst gedaald van 30.800 in 2010 tot 1.600 in 2012. In de BSO is de omvang van de wachtlijst gedaald van 19.800 tot 2.300. In 2012 is de omvang van de wachtlijst in de BSO voor het eerst groter dan die van de KDV.

In 2010 werd er van uit gegaan dat iedere kindplaats door 1,9 kinderen werd gebruikt. Om van kinderen tot kindplaatsen te komen werd het aantal kinderen gedeeld door 1,9. In 2012 zijn er aanwijzingen[6] dat het gebruik van KDV en BSO voor wat het aantal dagen betreft is afgenomen. In 2012 gaan we er van uit dat iedere kindplaats door 2 kinderen wordt bevolkt. Om van kinderen naar kindplaatsen te komen delen we door twee. Vertaald naar het aantal kindplaatsen is de landelijke wachtlijst in de KDV 785 kindplaatsen groot en in de BSO 1.141 kindplaatsen.

[6] Volgens onderzoek van B&A/Pelosa uit voorjaar 2012 is het gemiddelde gebruik in de KDV 2,43 dag per kind, en in de BSO 2,11 dag.

In de volgende figuur is de omvang van de wachtlijst weergegeven als percentage van de capaciteit.

Figuur 5.2: Wachtlijsten uitgedrukt als percentage van de capaciteit.

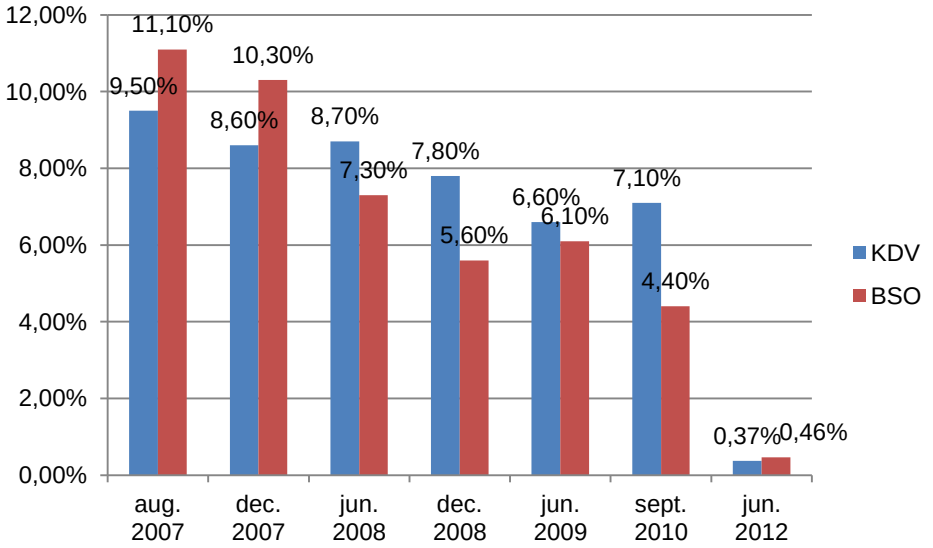

Tot slot is gekeken naar het aantal kinderen op de wachtlijst in relatie tot het totaal aantal kinderen in de opvang. De gegevens over het aantal kinderen in opvang betreffen het jaar 2011.

Tabel 5.1: aantal kinderen op wachtlijst in relatie tot totaal aantal kinderen in opvang

	Aantal kinderen in opvang	Gemiddelde afname uren per kind	Aantal kinderen op wachtlijst	% Wachtlijstomvang – aantal kinderen
KDV	408.180[7]	952 uur	1.570	0,39%
BSO	361.560	465 uur	2.282	0,63%

5.2 Wachtlijstomvang, gedeeltelijke geplaatst – landelijk

De wachtlijst kunnen worden opgesplitst in kinderen die nog niet zijn geplaatst en kinderen die wel zijn geplaatst maar niet op (alle)wensdagen. De reeds geplaatste kinderen kunnen we ook weer splitsen in de categorie kwantitatief, dat wil zeggen ouders willen meer dagen dan ze reeds hebben en kwalitatief, ouders willen andere dagen of een ander centrum.

In de KDV blijkt van alle kinderen op de wachtlijst 79% niet geplaatst in de opvang, 21% heeft al wel een plaats maar ouders staan op de wachtlijst voor uitbreiding, wijziging van dagen of verandering van centrum. In de BSO is 82% van de kinderen op de wachtlijst niet geplaatst.

In 2010 was het percentage niet geplaatsten op de wachtlijst 82% bij zowel de KDV als de BSO.

[7] BRON: Kinderopvang per gemeente in Nederland 2011, CBS, Juli 2012.

Tabel 5.2: Wachtlijstomvang gedeeltelijk geplaatst

	Wachtlijstomvang	Niet geplaatst		Deels geplaatst (kwantitatief)	Deels geplaatst (kwalitatief)	Percentage
KDV	785	619	79%	123	43	21%[8]
BSO	1.141	931	82%	155	55	18%

5.3 Wachtlijst naar regio

In Noord en Oost Nederland behoren wachtlijsten nagenoeg tot het verleden. Alleen in West Nederland is nog sprake van een wachtlijst van enige substantie. Deze constatering geldt voor KDV en BSO.

Tabel 5.3: Wachtlijsten en capaciteit per landsdeel KDV

	Wachtlijstomvang kindplaatsen	Capaciteit	Wachtlijstomvang als percentage van capaciteit
Nederland	785	211.181	0,37%
Noord	10	17.252	0,06%
Oost	31	43.189	0,01%
West	575	109.610	0,53%
Zuid	169	41.125	0,41%

Tabel 5.4: Wachtlijsten en capaciteit per landsdeel BSO

	Wachtlijstomvang kindplaatsen	Capaciteit	Wachtlijstomvang als percentage van capaciteit
Nederland	1.141	248.997	0,46%
Noord	32	20.228	0,16%
Oost	54	50.471	0,11%
West	874	129.987	0,67%
Zuid	181	48.320	0,38%

5.4 Spreiding naar provincie

Wanneer we kijken naar de wachtlijstomvang per provincie dan zien we dat er alleen in Noord- en Zuid-Holland en de provincie Noord Brabant nog kinderen op de wachtlijst staan.

Tabel 5.5: Wachtlijsten en capaciteit per provincie KDV

	Wachtlijstomvang kindplaatsen	Capaciteit	Wachtlijstomvang als percentage van capaciteit
Nederland	785	211.181	0,37%
Groningen	1	6.648	0,02%
Friesland	3	5.815	0,05%
Drenthe	6	4.794	0,13%
Overijssel	9	14.320	0,06%
Gelderland	21	22.442	0,09%

[8] In hoofdstuk 4 zagen we dat volgens de enquête 23% van de kinderen op de wachtlijst reeds was geplaatst.

	Wachtlijstomvang kindplaatsen	Capaciteit	Wachtlijstomvang als percentage van capaciteit
Utrecht	65	18.276	0,36%
Noord-Holland	172	39.457	0,44%
Zuid-Holland	337	47.154	0,71%
Zeeland	1	4.723	0,02%
Noord-Brabant	169	31.310	0,54%
Limburg	0	9.815	0,00%
Flevoland	1	6.427	0,02%

Tabel 5.6: Wachtlijsten en capaciteit per provincie BSO

	Wachtlijstomvang kindplaatsen	Capaciteit	Wachtlijstomvang als percentage van capaciteit
Nederland	1.141	248.997	0,46%
Groningen	3	6.848	0,04%
Friesland	5	6.714	0,07%
Drenthe	23	6.666	0,35%
Overijssel	16	14.855	0,11%
Gelderland	35	27.106	0,13%
Utrecht	76	23.303	0,33%
Noord-Holland	340	45.004	0,76%
Zuid-Holland	458	56.791	0,81%
Zeeland	1	4.980	0,02%
Noord-Brabant	181	37.070	0,49%
Limburg	0	11.250	0,00%
Flevoland	3	8.510	0,04%

5.5 Wachtlijst per GGD regio

Wachtlijsten vinden we alleen in de GGD-regio's Amsterdam, Den Haag, Hart van Brabant, Rotterdam-Rijnmond en Zuid-Holland West.

Tabel 5.7: Wachtlijsten en capaciteit per GGD-regio KDV

	Wachtlijstomvang Kindplaatsen	Capaciteit	Wachtlijstomvang als percentage van capaciteit
Nederland	785	211.181	0,37%
Utrecht	37	6.301	0,59%
Amsterdam	84	18.165	0,46%
Brabant-Zuidoost	1	10.281	0,01%
Den Haag	150	8.011	1,87%
Drenthe	6	4.794	0,13%
Flevoland	1	6.427	0,02%
Fryslân	3	5.815	0,05%
Gelre-IJssel	4	8.135	0,05%
Gooi en Vechtsreek	23	3.983	0,58%

	Wachtlijstomvang Kindplaatsen	Capaciteit	Wachtlijstomvang als percentage van capaciteit
Groningen	0	6.648	0,00%
Hart voor Brabant	166	13.207	1,26%
Hollands-Midden	8	9.601	0,08%
Hollands Noorden	12	6.741	0,18%
IJsselland	5	6.153	0,08%
Kennemerland	3	7.483	0,04%
Midden-Nederland	27	11.975	0,23%
Nijmegen	2	4.351	0,05%
Twente	4	8.267	0,05%
Rivierenland	14	2.061	0,68%
Rotterdam-Rijnmond	91	16.519	0,55%
West-Brabant	3	7.822	0,04%
Zaanstreek-Waterland	50	3.085	1,62%
Zeeland	1	4.723	0,02%
Zuid-Holland-West	84	8.425	1,00%
Zuid-Holland-Zuid	6	4.598	0,13%
Gelderland-Midden	1	7.871	0,01%
Limburg-Noord	0	5.767	0,00%
Zuid-Limburg	0	3.972	0,00%

Tabel 5.8: Wachtlijsten en capaciteit per GGD-regio BSO

	Wachtlijstomvang Kindplaatsen	Capaciteit	Wachtlijstomvang als percentage van capaciteit
Nederland	1.141	248.997	0,46%
Utrecht	39	6.284	0,62%
Amsterdam	106	17.178	0,62%
Brabant-Zuidoost	0	11.990	0,00%
Den Haag	147	7.620	1,93%
Drenthe	23	6.666	0,35%
Flevoland	3	8.510	0,04%
Fryslân	5	6.714	0,07%
Gelre-IJssel	6	10.207	0,06%
Gooi en Vechtsreek	102	4.920	2,07%
Groningen	3	6.848	0,04%
Hart voor Brabant	180	15.144	1,19%
Hollands-Midden	7	12.284	0,06%
Hollands Noorden	15	8.728	0,17%
IJsselland	4	8.047	0,05%
Kennemerland	1	10.082	0,01%

	Wachtlijstomvang Kindplaatsen	Capaciteit	Wachtlijstomvang als percentage van capaciteit
Midden-Nederland	37	16.919	0,22%
Nijmegen	5	5.060	0,10%
Twente	12	6.908	0,17%
Rivierenland	23	2.571	0,89%
Rotterdam-Rijnmond	210	20.206	1,04%
West-Brabant	1	9.936	0,01%
Zaanstreek-Waterland	115	4.096	2,81%
Zeeland	0	4.980	0,00%
Zuid-Holland-West	86	10.025	0,86%
Zuid-Holland-Zuid	9	6.656	0,14%
Gelderland-Midden	0	9.310	0,00%
Limburg-Noord	0	5.605	0,00%
Zuid-Limburg	0	5.503	0,00%

5.6 Wachtlijsten naar stedelijkheid, gemeentegrootte en bevolkingsontwikkeling

Wachtlijsten naar stedelijkheid

Bij stedelijkheid is aangesloten bij de indeling die door het CBS wordt gehanteerd en die is gebaseerd op de gemiddelde omgevingsadressendichtheid. Op basis van de gemiddelde omgevingsadressendichtheid is iedere gemeente door het CBS in een categorie geplaatst. Hoewel de omvang van de wachtlijsten enorm is afgenomen, blijken de wachtlijsten met de grootste omvang evenals in 2010 voor te komen in (zeer) sterk stedelijke gemeenten.

Tabel 5.9Tabel Wachtlijsten capaciteit per mate van stedelijkheid KDV

	Wachtlijstomvang kindplaatsen	Capaciteit	Wachtlijstomvang als percentage van capaciteit
Nederland	785	211.181	0,37%
Niet-stedelijk	17	15.554	0,11%
Weinig stedelijk	30	36.291	0,08%
Matig stedelijk	34	40.627	0,08%
Sterk stedelijk	351	64.114	0,55%
Zeer sterk stedelijk	353	54.595	0,65%

Tabel 5.10: Wachtlijsten capaciteit per mate van stedelijkheid BSO

	Wachtlijstomvang kindplaatsen	Capaciteit	Wachtlijstomvang als percentage van capaciteit
Nederland	1141	248.997	0,46%
Niet-stedelijk	48	20.099	0,24%
Weinig stedelijk	57	44.274	0,13%
Matig stedelijk	54	52.988	0,10%
Sterk stedelijk	603	77.058	0,78%
Zeer sterk stedelijk	379	54.578	0,69%

Wachtlijsten naar gemeentegrootte

Wanneer wordt gekeken naar de wachtlijstomvang naar gemeentegrootte dan zien we dat de wachtlijstomvang groot is in grote en kleine gemeenten (minder dan 10.000 inwoners). Dat wachtlijsten omvangrijk zijn in grote gemeenten wisten we al uit eerdere wachtlijstonderzoeken. Voor de bevinding dat de wachtlijst ook in kleine gemeenten relatief lang is hebben wij geen verklaring.

Tabel 5.11: Wachtlijsten capaciteit per omvang van gemeente KDV

	Wachtlijstomvang kindplaatsen	Capaciteit	Wachtlijstomvang als percentage van capaciteit
Nederland	785	211.181	0,37%
<10.000	11	2.050	0,54%
10.000-20.000	15	16.280	0,09%
20.000-50.000	160	64.065	0,25%
50.000-100.000	99	38.797	0,26%
100.000 +	500	89.989	0,56%

Tabel 5.12: Wachtlijsten capaciteit per omvang van gemeente BSO

	Wachtlijstomvang kindplaatsen	Capaciteit	Wachtlijstomvang als percentage van capaciteit
Nederland	1.141	248.997	0,46%
<10.000	44	2.667	1,65%
10.000-20.000	14	21.057	0,07%
20.000-50.000	381	82.158	0,46%
50.000-100.000	100	47.651	0,21%
100.000 +	603	95.964	0,63%

Wachtlijsten en bevolkingsontwikkeling (groei en krimp)

Gebaseerd op bevolkingsprognoses van het CBS zijn alle gemeenten gecategoriseerd naar groei (> 2% groei tussen 2012 en 2020) en krimp (> 2% krimp tussen 2012 en 2020). Hoewel niet omvangrijk vinden we de grootste wachtlijsten in groeigemeenten. Dit was ook in 2010 al het geval.

Tabel 5.13: Wachtlijsten capaciteit per ontwikkeling bevolking (2012-2020) KDV

	Wachtlijstomvang kindplaatsen	Capaciteit	Wachtlijstomvang als percentage van capaciteit
Nederland	785	211.181	0,37%
Krimpgemeenten	31	26.337	0,12%
Stabiele gemeenten	47	51.132	0,09%
Groeigemeenten	707	133.712	0,53%

Tabel 5.14: Wachtlijsten capaciteit per ontwikkeling bevolking (2012-2020) BSO

	Wachtlijstomvang kindplaatsen	Capaciteit	Wachtlijstomvang als percentage van capaciteit
Nederland	1.141	248.997	0,46%
Krimpgemeenten	79	33.765	0,23%
Stabiele gemeenten	123	64.746	0,19%
Groeigemeenten	938	150.486	0,62%

5.7 Top 10 gemeenten met grootste wachtlijstomvang

Bij de KDV hebben we informatie van 349 van de 415 gemeenten. Het aandeel van de capaciteit dat onderzocht is per gemeente loopt sterk uiteen, tussen de twee procent en de honderd procent. In lijn met het vorige landelijke wachtlijstonderzoek is het aannemelijk dat er betrouwbare uitspraken kunnen worden gedaan indien meer dan 40 procent van de capaciteit binnen één gemeente onderzocht is. Van 294 gemeenten is een marktaandeel onderzocht groter dan 40 procent. Bij 200 gemeenten is zelfs een marktaandeel onderzocht groter dan 70%.
Bij de BSO is van 334 gemeenten informatie ontvangen. Bij 279 gemeenten is een marktaandeel onderzocht groter dan 40 procent. Bij 219 gemeenten is zelfs een marktaandeel onderzocht groter dan 70%.

In onderstaande tabellen worden de 10 gemeente met de grootste wachtlijsten gegeven. In 2010 werden 20 gemeenten gepresenteerd. Omdat na de 10de gemeente gemeenten volgen met wachtlijsten van slechts enkele kindplaatsen hebben we besloten het bij 10 gemeenten te laten.

Tabel 5.15: Top 10 gemeenten met grootste wachtlijstomvang KDV

Rang 2012	Rang 2010	Gemeente	Wachtlijstomvang kindplaatsen	Capaciteit	Wachtlijstomvang als percentage van capaciteit
1	3	's-Hertogenbosch	207	2759	7,5
2	4	's-Gravenhage	177	8011	2,2
3	1	Amsterdam	170	14907	1,1
4	7	Barendrecht	87	766	11,3
5	11	Leidschendam-Voorburg	67	676	9,9
6	5	Utrecht	65	6301	1,0
7	-	Zaanstad	52	1575	3,3
8	8	Amersfoort	27	2759	1,0
9	-	Zaltbommel	10	245	3,9
10	-	IJsselstein	8	608	1,3

Tabel 5.16: Top 10 gemeenten met grootste wachtlijstomvang BSO

Rang 2012	Rang 2010	Gemeente	Wachtlijstomvang kindplaatsen	Capaciteit	Wachtlijstomvang als percentage van capaciteit
1	7	Barendrecht	95	1015	9,4
2	4	's-Hertogenbosch	95	3246	2,9
3	1	Amsterdam	89	13127	0,7
4	3	's-Gravenhage	81	7620	1,1
5	-	Zaanstad	60	1761	3,4
6	13	Utrecht	40	6284	0,6
7	2	Amersfoort	38	3122	1,2
8	8	Leidschendam-Voorburg	32	1085	3,0
9	-	Tynaarlo	10	796	1,2
10	-	Maasdriel	9	304	3,0

Ondanks het feit dat de wachtlijsten zijn gekrompen blijken wel voor een deel dezelfde gemeenten terug te komen in de top 10.

5.8 Wachttijd

Op basis van de administraties kon worden bepaald wat de gemiddelde wachttijd was bij plaatsing. Er is gekeken naar plaatsing tussen 1 januari 2011 en 1 juni 2012. In totaal zijn circa 10.000 plaatsing in de berekening meegenomen. De gemiddelde wachttijd was in de onderzochte periode 49 dagen in de KDV en gemiddeld 44 dagen in de BSO.

Tabel 5.17: Wachttijden voor KDV en BSO in dagen

	Dec. 2007	Juni 2008	Dec. 2008	Juni 2009	Sept. 2010	Juni 2012
KDV	76	69	96	70	106	49
BSO	79	89	78	85	76	44

In vergelijking met eerdere wachtlijstonderzoeken is de gemiddelde wachttijd bij plaatsing aanmerkelijk gedaald.

5.9 Overige resultaten

Wensmaand

In de onderstaande tabel staan de wensdata voor 2012. Alle kinderen met een wensdatum op 1 juni of eerder kunnen op de wachtlijst staan. Alle kinderen met een wensdatum na 1 juni 2012 staan op de planningslijst.

Figuur 5.3: Wensdata KDV

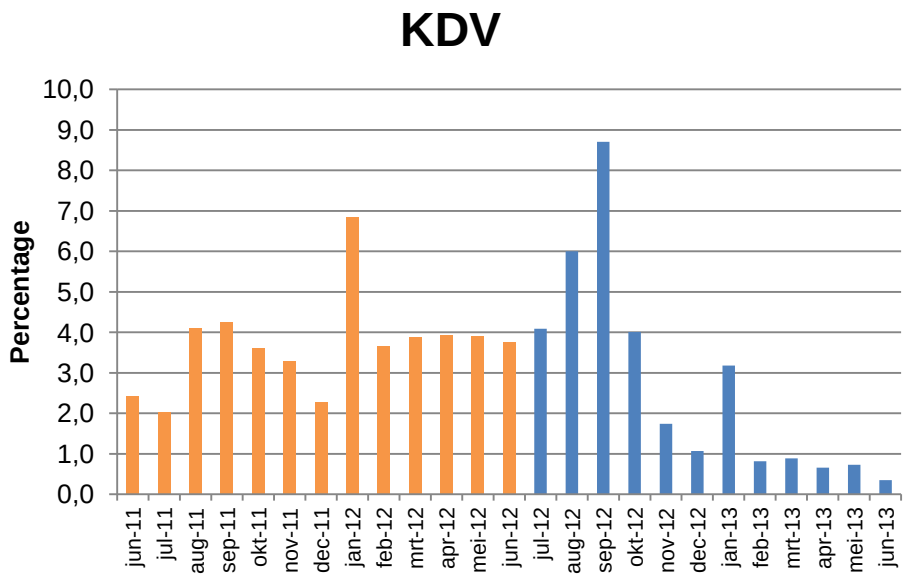

De vorm van de grafiek is vergelijkbaar met die van 2010. De grafiek laat zien dat de meeste kinderen van 0 tot 4 op de wachtlijst, een wensdatum hebben in september. Ook januari is een populaire maand om met kinderopvang te beginnen.

Figuur 5.4: Wensdata BSO

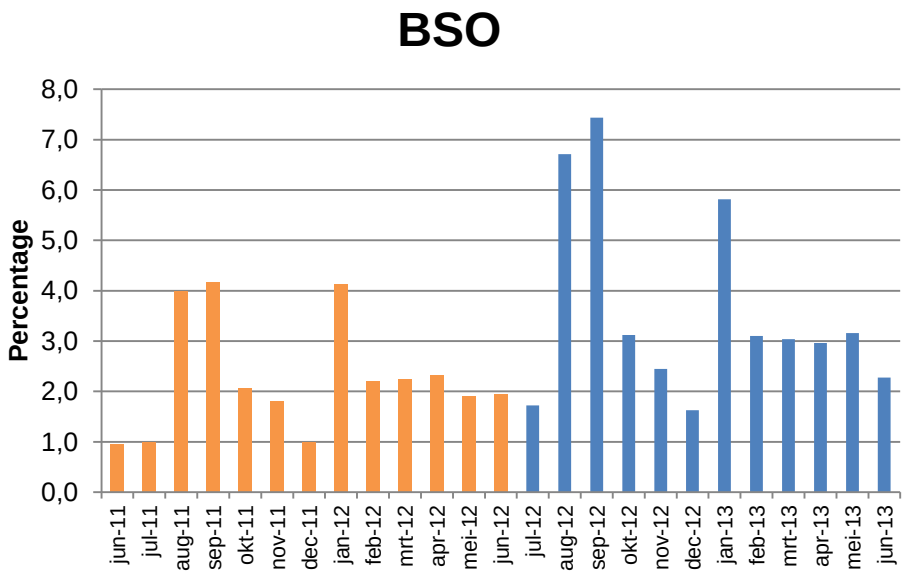

De vorm van de grafiek is vergelijkbaar met die van 2010. Ouders hebben een voorkeur voor augustus, september en januari als wensmaand.

Wensdagen

Er is ook gekeken naar de wensdagen van ouders.

Voorkeur voor dagen KDV van kinderen op de wachtlijst

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
ja	50%	62%	36%	58%	32%
nee	50%	38%	64%	42%	68%

Voorkeur voor dagen BSO van kinderen op de wachtlijst

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
ja	52%	63%	18%	61%	26%
nee	48%	37%	82%	39%	74%

Evenals in voorgaande wachtlijstonderzoeken blijkt er een sterke voorkeur voor maandagen, dinsdagen en donderdagen. Met name de woensdag is in de BSO bijzonder impopulair.

Animo voor woensdag of vrijdag

In de enquête onder ouders is gevraagd of ouders zouden opteren voor een woensdag of vrijdag als die zou worden aangeboden.

Tabel 5.18: Animo voor een plek op woensdag of vrijdag als dat wordt aangeboden KDV

	Ja	Nee	Stond al ingeschreven voor woens- of vrijdag
2007	50%	43%	7%
2008	22%	26%	52%
2009	13%	29%	58%
2010	26%	21%	52%
2012	31%	56%	13%

Tabel 5.19: Animo voor een plek op woensdag of vrijdag als dat wordt aangeboden BSO

	Ja	Nee	Stond al ingeschreven voor woens- of vrijdag
2007	25%	64%	11%
2008	14%	42%	44%
2009	18%	53%	29%
2010	22%	38%	38%
2012	12%	69%	19%

In vergelijking met eerdere jaren zien we dat ouders nog minder bereid zijn hun kinderen op woens- of vrijdag te plaatsen als zij die dagen worden aangeboden.

Aantal wensdagen

Tabel 5.20: Gemiddeld aantal wensdag bij KDV

Aantal wensdagen	Aantal	Percentage
1	258	33%
2	198	25%
3	176	22%
4	75	10%
5	79	10%
Totaal	785	100%

Gemiddeld staat een kind op de wachtlijst voor KDV voor 2,39 dagen op de wachtlijst. Dit was ook zo in 2010.

Tabel 5.21: Gemiddeld aantal wensdagen bij BSO

Aantal wensdagen	Aantal	Percentage
1	434	38%
2	309	27%
3	233	20%
4	71	6%
5	94	10%
Totaal	1.141	100%

Gemiddeld staat een kind op de wachtlijst voor BSO voor 2,19. Dit was in 2012 ook zo.

5.10 Samenvatting

In dit hoofdstuk is op basis van de analyse van de wachtlijstadministraties en de enquête onder ouders berekend hoe groot de wachtlijsten in de kinderopvang zijn en wat de gemiddelde wachttijd is bij plaatsing.

De wachtlijsten in de kinderopvang zijn in 2012 aanmerkelijk afgenomen en in veel gemeenten helemaal verdwenen.

Stonden er in september 2010 nog 30.800 kinderen op de wachtlijst voor KDV, op 1 juni 2012 was dit aantal geslonken tot 1.600. In de BSO was in dezelfde periode sprake van een afname van 19.800 tot 2.300.

Vertaald naar kindplaatsen heeft de wachtlijst in de KDV een omvang van 785 kindplaatsen en in de BSO een omvang van 1.141. Gerelateerd aan de totale capaciteit aan kindplaatsen gaat het om respectievelijk 0,37% van de capaciteit in de KDV en 0,46% in de BSO. In 2010 waren deze percentages nog 7,10% voor de KDV en 4,40% voor de BSO.

Voor zover er nog sprake is van wachtlijsten van enige omvang bestaan die met name in (zeer) stedelijke gemeenten en groeigemeenten in het westen van het land.

De gemiddelde wachttijd bij plaatsing is afgenomen van 106 dagen (in 2010) tot 49 dagen in juni 2012 bij de KDV. In de BSO is de gemiddelde wachttijd gedaald van 76 dagen tot 44 dagen.

Bijlage 1: Resultaten Gemeenten

KDV					BSO				
Gemeentenaam	% Bereikt	Wachtlijst omvang	Capaciteit	% Wachtlijst omvang/ Capaciteit	Gemeentenaam	% Bereikt	Wachtlijst omvang kindplaatsen	Capaciteit	% Wachtlijst omvang/ Capaciteit
Aa en Hunze	91,6	0	298	0,0	Aa en Hunze	79,0	0	439	0,0
Aalburg	76,6	0	107	0,0	Aalburg	76,0	0	125	0,0
Aalsmeer	38,6	-	469	-	Aalsmeer	35,2	-	540	-
Aalten	87,8	0	197	0,0	Aalten	78,9	0	279	0,0
Achtkarspelen	21,5	-	149	-	Achtkarspelen	0,0	-	173	-
Alblasserdam	100,0	0	137	0,0	Alblasserdam	100,0	0	210	0,0
Albrandswaard	36,7	-	392	-	Albrandswaard	38,2	-	511	-
Alkmaar	0,0	-	1267	-	Alkmaar	0,0	-	1249	-
Almelo	78,1	0	840	0,0	Almelo	72,5	0	680	0,0
Almere	44,7	1	4190	0,1	Almere	44,4	3	5527	0,1
Alphen aan den Rijn	74,0	0	932	0,0	Alphen aan den Rijn	88,1	0	1126	0,0
Alphen-Chaam	53,1	0	113	0,0	Alphen-Chaam	100,0	0	110	0,0
Ameland	100,0	0	12	0,0	Ameland	100,0	0	10	0,0
Amersfoort	60,8	27	2759	1,0	Amersfoort	40,0	38	3122	1,2
Amstelveen	14,2	-	1550	-	Amstelveen	10,5	-	1904	-
Amsterdam	40,1	170	14907	1,1	Amsterdam	51,6	89	13127	0,7
Apeldoorn	60,1	2	2148	0,1	Apeldoorn	75,0	0	3074	0,0
Appingedam	0,0	-	64	-	Appingedam	0,0	-	79	-
Arnhem	22,7	-	2425	-	Arnhem	5,8	-	2389	-
Assen	87,9	1	1050	0,1	Assen	94,9	0	1296	0,0
Asten	100,0	0	84	0,0	Asten	72,7	0	220	0,0
Baarle-Nassau	100,0	0	24	0,0	Baarle-Nassau	100,0	0	50	0,0
Baarn	54,8	0	332	0,0	Baarn	88,2	0	254	0,0
Barendrecht	81,6	87	766	11,3	Barendrecht	92,6	95	1015	9,4
Barneveld	32,1	-	392	-	Barneveld	46,5	0	344	0,0
Bedum	0,0	-	127	-	Bedum	0,0	-	199	-
Beek (L.)	0,0	-	106	-	Beek (L.)	0,0	-	230	-
Beemster	100,0	0	48	0,0	Beemster	100,0	0	140	0,0
Beesel	73,9	0	92	0,0	Beesel	60,0	0	150	0,0
Bellingwedde	0,0	-	8	-	Bellingwedde	0,0	-	69	-
Bergambacht	0,0	-	52	-	Bergambacht	0,0	-	80	-
Bergeijk	64,5	0	172	0,0	Bergeijk	70,3	0	185	0,0
Bergen (L.)	18,4	-	196	-	Bergen (L.)	0,0	-	110	-
Bergen (NH.)	45,0	0	200	0,0	Bergen (NH.)	0,0	-	514	-
Bergen op Zoom	81,5	3	875	0,3	Bergen op Zoom	89,4	1	1040	0,1
Berkelland	74,4	0	663	0,0	Berkelland	62,4	0	678	0,0
Bernheze	83,8	0	260	0,0	Bernheze	90,2	0	328	0,0
Bernisse	0,0	-	68	-	Bernisse	100,0	0	155	0,0
Best	100,0	0	307	0,0	Best	58,7	0	654	0,0
Beuningen	74,9	0	530	0,0	Beuningen	80,1	0	287	0,0
Beverwijk	75,6	0	287	0,0	Beverwijk	79,6	0	465	0,0
Binnenmaas	65,2	1	293	0,5	Binnenmaas	88,6	2	350	0,5
Bladel	74,2	0	256	0,0	Bladel	86,7	0	375	0,0
Blaricum	100,0	0	91	0,0	Blaricum	69,2	0	130	0,0
Bloemendaal	63,0	0	384	0,0	Bloemendaal	32,1	-	747	-
Boarnsterhim	83,1	0	195	0,0	Boarnsterhim	93,9	0	409	0,0

KDV					BSO				
Gemeentenaam	% Bereikt	Wachtlijst omvang	Capaciteit	% Wachtlijst omvang/ Capaciteit	Gemeentenaam	% Bereikt	Wachtlijst omvang kindplaatsen	Capaciteit	% Wachtlijst omvang/ Capaciteit
Bodegraven-Reeuwijk	52,9	0	255	0,0	**Bodegraven-Reeuwijk**	50,0	0	320	0,0
Boekel	0,0	-	112	-	**Boekel**	0,0	-	120	-
Borger-Odoorn	86,1	0	144	0,0	**Borger-Odoorn**	77,7	0	193	0,0
Borne	74,9	0	407	0,0	**Borne**	85,9	0	284	0,0
Borsele	100,0	0	392	0,0	**Borsele**	100,0	0	321	0,0
Boskoop	63,4	0	131	0,0	**Boskoop**	47,1	0	170	0,0
Boxmeer	83,3	0	431	0,0	**Boxmeer**	23,9	-	394	-
Boxtel	83,4	0	410	0,0	**Boxtel**	100,0	0	367	0,0
Breda	63,9	0	2795	0,0	**Breda**	83,3	0	3627	0,0
Brielle	100,0	0	89	0,0	**Brielle**	100,0	0	137	0,0
Bronckhorst	47,5	0	284	0,0	**Bronckhorst**	37,0	-	514	-
Brummen	84,9	0	258	0,0	**Brummen**	75,9	0	282	0,0
Brunssum	100,0	0	135	0,0	**Brunssum**	74,0	0	384	0,0
Bunnik	44,8	0	223	0,0	**Bunnik**	30,1	-	415	-
Bunschoten	40,0	0	119	0,0	**Bunschoten**	100,0	0	45	0,0
Buren	0,0	-	301	-	**Buren**	0,0	-	280	-
Bussum	67,0	-	811	-	**Bussum**	87,7	-	964	-
Capelle aan den IJssel	6,6	-	1003	-	**Capelle aan den IJssel**	27,5	-	1405	-
Castricum	53,5	0	286	0,0	**Castricum**	3,7	-	535	-
Coevorden	100,0	0	304	0,0	**Coevorden**	100,0	0	360	0,0
Cranendonck	100,0	0	182	0,0	**Cranendonck**	100,0	0	190	0,0
Cromstrijen	100,0	0	100	0,0	**Cromstrijen**	100,0	0	130	0,0
Cuijk	82,3	0	158	0,0	**Cuijk**	0,0	-	260	-
Culemborg	13,9	-	432	-	**Culemborg**	0,0	-	601	-
Dalfsen	65,5	0	203	0,0	**Dalfsen**	74,4	0	363	0,0
Dantumadiel	80,0	0	60	0,0	**Dantumadiel**	80,0	0	100	0,0
De Bilt	49,5	0	699	0,0	**De Bilt**	24,4	-	965	-
De Marne	33,7	-	71	-	**De Marne**	0,0	-	57	-
De Ronde Venen	49,6	0	428	0,0	**De Ronde Venen**	2,2	-	689	-
De Wolden	0,0	-	234	-	**De Wolden**	83,1	0	421	0,0
Delft	27,4	-	1967	-	**Delft**	27,4	-	2022	-
Delfzijl	13,8	-	121	-	**Delfzijl**	24,1	-	166	-
Den Helder	58,5	0	450	0,0	**Den Helder**	0,0	-	490	-
Deurne	58,3	0	246	0,0	**Deurne**	0,0	-	305	-
Deventer	65,0	1	1409	0,1	**Deventer**	68,2	1	1805	0,1
Diemen	51,3	3	437	0,6	**Diemen**	70,6	1	477	0,1
Dinkelland	0,0	-	414	-	**Dinkelland**	0,0	-	341	-
Dirksland	100,0	0	23	0,0	**Dirksland**	100,0	0	20	0,0
Doesburg	70,6	0	68	0,0	**Doesburg**	63,3	0	158	0,0
Doetinchem	57,4	0	619	0,0	**Doetinchem**	55,0	0	791	0,0
Dongen	94,4	1	285	0,2	**Dongen**	61,7	0	308	0,0
Dongeradeel	91,8	0	61	0,0	**Dongeradeel**	100,0	0	60	0,0
Dordrecht	35,6	-	1639	-	**Dordrecht**	60,1	0	2348	0,0
Drechterland	69,9	3	123	2,1	**Drechterland**	0,0	-	198	-
Drimmelen	7,3	-	331	-	**Drimmelen**	0,0	-	266	-
Dronten	87,7	0	325	0,0	**Dronten**	100,0	0	574	0,0
Druten	71,8	1	131	1,0	**Druten**	66,7	2	195	1,2
Duiven	80,8	0	291	0,0	**Duiven**	69,4	0	555	0,0

KDV					BSO				
Gemeentenaam	% Bereikt	Wachtlijst omvang	Capaciteit	% Wachtlijst omvang/ Capaciteit	Gemeentenaam	% Bereikt	Wachtlijst omvang kindplaatsen	Capaciteit	% Wachtlijst omvang/ Capaciteit
Echt-Susteren	40,2	0	346	0,0	**Echt-Susteren**	57,7	0	213	0,0
Edam-Volendam	0,0	-	141	-	**Edam-Volendam**	0,0	-	181	-
Ede	68,9	0	981	0,0	**Ede**	72,2	0	996	0,0
Eemnes	100,0	0	69	0,0	**Eemnes**	25,0	-	160	-
Eemsmond	0,0	-	113	-	**Eemsmond**	0,0	-	170	-
Eersel	100,0	0	270	0,0	**Eersel**	100,0	0	276	0,0
Eijsden-Margraten	27,1	-	177	-	**Eijsden-Margraten**	60,4	0	225	0,0
Eindhoven	52,4	0	4028	0,0	**Eindhoven**	72,9	0	3527	0,0
Elburg	0,0	-	141	-	**Elburg**	0,0	-	200	-
Emmen	71,4	0	873	0,0	**Emmen**	79,2	0	845	0,0
Enkhuizen	0,0	-	256	-	**Enkhuizen**	0,0	-	248	-
Enschede	72,7	0	1787	0,0	**Enschede**	87,2	1	1661	0,1
Epe	0,0	-	409	-	**Epe**	0,0	-	379	-
Ermelo	0,0	-	167	-	**Ermelo**	29,1	-	127	-
Etten-Leur	72,4	0	536	0,0	**Etten-Leur**	84,2	0	626	0,0
Ferwerderadiel	100,0	0	24	0,0	**Ferwerderadiel**	75,0	0	40	0,0
Franekeradeel	90,4	0	219	0,0	**Franekeradeel**	98,8	0	243	0,0
Gaasterlân-Sleat	100,0	0	40	0,0	**Gaasterlân-Sleat**	100,0	0	35	0,0
Geertruiden-berg	80,1	0	211	0,0	**Geertruiden-berg**	81,4	0	269	0,0
Geldermalsen	0,0	-	227	-	**Geldermalsen**	0,0	-	346	-
Geldrop-Mierlo	56,0	0	562	0,0	**Geldrop-Mierlo**	66,0	0	788	0,0
Gemert-Bakel	0,0	-	284	-	**Gemert-Bakel**	0,0	-	417	-
Gennep	91,3	0	276	0,0	**Gennep**	31,0	-	184	-
Giessenlanden	33,5	-	164	-	**Giessenlanden**	60,0	1	150	0,7
Gilze en Rijen	78,9	0	228	0,0	**Gilze en Rijen**	86,4	0	294	0,0
Goedereede	100,0	0	24	0,0	**Goedereede**	100,0	0	68	0,0
Goes	80,0	0	560	0,0	**Goes**	88,8	0	534	0,0
Goirle	81,1	0	312	0,0	**Goirle**	94,5	0	345	0,0
Gorinchem	0,0	-	238	-	**Gorinchem**	0,0	-	500	-
Gouda	52,4	0	953	0,0	**Gouda**	53,9	0	1106	0,0
Graafstroom	65,4	0	78	0,6	**Graafstroom**	71,4	0	28	0,0
Graft-De Rijp	0,0	-	90	-	**Graft-De Rijp**	55,9	1	68	0,8
Grave	84,8	0	264	0,0	**Grave**	82,1	0	224	0,0
Groesbeek	0,0	-	154	-	**Groesbeek**	0,0	-	200	-
Groningen (gemeente)	56,1	0	3750	0,0	**Groningen (gemeente)**	79,5	0	3157	0,0
Grootegast	92,0	0	87	0,0	**Grootegast**	90,9	0	88	0,0
Gulpen-Wittem	0,0	-	40	-	**Gulpen-Wittem**	100,0	0	120	0,0
Haaksbergen	79,9	0	324	0,0	**Haaksbergen**	75,7	1	218	0,6
Haaren	73,6	0	121	0,0	**Haaren**	88,2	0	195	0,0
Haarlem	16,8	-	2632	-	**Haarlem**	6,0	-	3084	-
Haarlemmer-liede en Spaarnwoude	0,0	-	86	-	**Haarlemmer-liede en Spaarnwoude**	0,0	-	56	-
Haarlemmer-meer	12,3	-	2664	-	**Haarlemmer-meer**	2,7	-	3741	-
Halderberge	97,6	0	245	0,0	**Halderberge**	98,7	0	472	0,0
Hardenberg	74,3	0	491	0,0	**Hardenberg**	76,6	0	530	0,0
Harderwijk	22,5	-	382	-	**Harderwijk**	50,6	0	494	0,0

KDV					BSO				
Gemeentenaam	% Bereikt	Wachtlijst omvang	Capaciteit	% Wachtlijst omvang/ Capaciteit	Gemeentenaam	% Bereikt	Wachtlijst omvang kindplaatsen	Capaciteit	% Wachtlijst omvang/ Capaciteit
Hardinxveld-Giessendam	100,0	0	48	0,0	Hardinxveld-Giessendam	100,0	0	40	0,0
Haren	5,3	-	225	-	Haren	2,8	-	427	-
Harenkarspel	0,0	-	114	-	Harenkarspel	0,0	-	175	-
Harlingen	100,0	0	124	0,0	Harlingen	100,0	0	198	0,0
Hattem	60,0	0	100	0,0	Hattem	100,0	0	100	0,0
Heemskerk	100,0	0	163	0,0	Heemskerk	62,5	0	320	0,0
Heemstede	66,1	0	413	0,0	Heemstede	69,3	0	667	0,0
Heerde	0,0	-	190	-	Heerde	0,0	-	100	-
Heerenveen	61,7	0	501	0,0	Heerenveen	73,0	0	759	0,0
Heerhugowaard	5,5	-	836	-	Heerhugowaard	5,0	-	801	-
Heerlen	69,2	0	783	0,0	Heerlen	90,0	0	723	0,0
Heeze-Leende	37,7	-	316	-	Heeze-Leende	30,4	-	332	-
Heiloo	23,8	-	260	-	Heiloo	15,7	-	369	-
Hellendoorn	0,0	-	336	-	Hellendoorn	0,0	-	304	-
Hellevoetsluis	54,5	5	330	1,6	Hellevoetsluis	82,3	2	486	0,4
Helmond	69,5	1	1044	0,1	Helmond	15,2	-	1364	-
Hendrik-Ido-Ambacht	78,5	0	335	0,0	Hendrik-Ido-Ambacht	84,3	0	510	0,0
Hengelo (O.)	67,1	2	1197	0,2	Hengelo (O.)	92,3	3	933	0,3
het Bildt	77,8	0	171	0,0	het Bildt	77,8	0	90	0,0
Heumen	79,0	1	329	0,3	Heumen	94,7	0	374	0,0
Heusden	68,4	0	506	0,0	Heusden	82,1	0	604	0,0
Hillegom	100,0	1	225	0,5	Hillegom	75,7	1	383	0,3
Hilvarenbeek	100,0	0	198	0,0	Hilvarenbeek	92,1	0	254	0,0
Hilversum	16,5	-	1306	-	Hilversum	6,0	-	1821	-
Hof van Twente	40,4	2	717	0,3	Hof van Twente	28,0	-	465	-
Hollands Kroon	84,9	2	344	0,5	Hollands Kroon	70,9	1	498	0,2
Hoogeveen	100,0	2	487	0,4	Hoogeveen	100,0	0	492	0,1
Hoogezand-Sappemeer	76,9	0	208	0,0	Hoogezand-Sappemeer	88,8	0	178	0,0
Hoorn	35,7	-	840	-	Hoorn	65,4	2	1177	0,2
Horst aan de Maas	68,2	0	625	0,0	Horst aan de Maas	46,0	0	763	0,0
Houten	73,2	0	1003	0,0	Houten	52,0	0	1501	0,0
Huizen	33,7	-	599	-	Huizen	7,9	-	634	-
Hulst	66,9	0	269	0,0	Hulst	77,4	0	394	0,0
IJsselstein	47,7	8	608	1,3	IJsselstein	34,6	-	889	-
Kaag en Braassem	90,9	3	263	1,0	Kaag en Braassem	95,7	0	460	0,1
Kampen	68,1	4	276	1,3	Kampen	54,0	1	417	0,1
Kapelle	85,7	0	168	0,0	Kapelle	88,8	0	179	0,0
Katwijk	91,8	0	388	0,0	Katwijk	78,9	0	380	0,0
Kerkrade	100,0	0	254	0,0	Kerkrade	100,0	0	240	0,0
Koggenland	42,6	0	230	0,0	Koggenland	46,5	0	344	0,0
Kollumerland en Nieuwkruisland	0,0	-	68	-	Kollumerland en Nieuwkruisland	0,0	-	110	-
Korendijk	100,0	0	39	0,0	Korendijk	62,5	0	96	0,0
Krimpen aan den IJssel	100,0	0	243	0,0	Krimpen aan den IJssel	100,0	0	365	0,0
Laarbeek	1,7	-	348	-	Laarbeek	0,0	-	343	-
Landerd	54,7	1	212	0,6	Landerd	85,6	1	202	0,3
Landgraaf	84,2	0	184	0,0	Landgraaf	94,0	0	336	0,0

KDV					BSO				
Gemeentenaam	% Bereikt	Wachtlijst omvang	Capaciteit	% Wachtlijst omvang/ Capaciteit	Gemeentenaam	% Bereikt	Wachtlijst omvang kindplaatsen	Capaciteit	% Wachtlijst omvang/ Capaciteit
Landsmeer	100,0	0	200	0,0	**Landsmeer**	73,3	4	300	1,4
Langedijk	92,5	0	266	0,0	**Langedijk**	95,1	0	410	0,0
Lansingerland	40,8	1	1065	0,1	**Lansingerland**	75,9	2	2094	0,1
Laren (NH.)	100,0	0	172	0,0	**Laren (NH.)**	100,0	0	145	0,0
Leek	77,1	0	271	0,0	**Leek**	70,1	0	311	0,0
Leerdam	0,0	-	81	-	**Leerdam**	0,0	-	150	-
Leeuwarden	77,0	1	1389	0,1	**Leeuwarden**	91,7	1	1377	0,1
Leeuwarde-radeel	100,0	0	134	0,0	**Leeuwarde-radeel**	100,0	0	70	0,0
Leiden	60,2	2	1757	0,1	**Leiden**	71,0	1	2051	0,1
Leiderdorp	100,0	1	318	0,2	**Leiderdorp**	100,0	0	622	0,0
Leidschendam-Voorburg	82,7	67	676	9,9	**Leidschendam-Voorburg**	93,7	32	1085	3,0
Lelystad	58,9	0	1100	0,0	**Lelystad**	87,3	0	1508	0,0
Lemsterland	74,3	0	109	0,0	**Lemsterland**	89,0	0	127	0,0
Leudal	93,7	0	506	0,0	**Leudal**	85,2	0	384	0,0
Leusden	78,4	0	408	0,0	**Leusden**	73,8	0	569	0,0
Liesveld	100,0	0	26	0,0	**Liesveld**	100,0	0	40	0,0
Lingewaal	0,0	-	63	-	**Lingewaal**	0,0	-	98	-
Lingewaard	6,9	-	463	-	**Lingewaard**	7,2	-	693	-
Lisse	73,7	0	312	0,0	**Lisse**	88,2	0	425	0,0
Littenseradiel	92,6	0	163	0,0	**Littenseradiel**	75,0	0	80	0,0
Lochem	81,1	0	307	0,0	**Lochem**	92,3	0	390	0,0
Loon op Zand	72,9	0	236	0,0	**Loon op Zand**	91,3	0	401	0,0
Lopik	86,4	1	88	1,2	**Lopik**	74,1	0	162	0,0
Loppersum	0,0	-	32	-	**Loppersum**	0,0	-	64	-
Losser	86,7	1	210	0,2	**Losser**	78,1	1	237	0,3
Maasdonk	0,0	-	84	-	**Maasdonk**	0,0	-	150	-
Maasdriel	55,4	4	251	1,4	**Maasdriel**	53,9	9	304	3,0
Maasgouw	15,8	-	221	-	**Maasgouw**	27,6	-	217	-
Maassluis	100,0	0	356	0,0	**Maassluis**	100,0	0	480	0,0
Maastricht	9,6	-	940	-	**Maastricht**	6,0	-	1343	-
Marum	95,2	0	126	0,0	**Marum**	92,8	0	138	0,0
Medemblik	38,5	-	374	-	**Medemblik**	0,0	-	606	-
Meerssen	0,0	-	133	-	**Meerssen**	0,0	-	203	-
Menameradiel	87,8	0	262	0,0	**Menameradiel**	92,5	0	265	0,0
Menterwolde	0,0	-	135	-	**Menterwolde**	0,0	-	133	-
Meppel	87,6	0	322	0,0	**Meppel**	94,4	0	643	0,0
Middelburg (Z.)	75,3	1	562	0,2	**Middelburg (Z.)**	86,1	0	604	0,0
Middelharnis	78,4	0	74	0,0	**Middelharnis**	82,6	0	115	0,0
Midden-Delfland	43,6	0	456	0,0	**Midden-Delfland**	84,0	1	500	0,2
Midden-Drenthe	66,4	0	232	0,0	**Midden-Drenthe**	79,5	0	415	0,0
Mill en Sint Hubert	100,0	0	172	0,0	**Mill en Sint Hubert**	100,0	0	170	0,0
Millingen aan de Rijn	76,7	0	60	0,0	**Millingen aan de Rijn**	100,0	0	80	0,0
Moerdijk	73,8	0	298	0,0	**Moerdijk**	98,1	0	430	0,0
Montferland	90,4	0	146	0,0	**Montferland**	64,9	0	228	0,0
Montfoort	0,0	-	150	-	**Montfoort**	0,0	-	220	-
Mook en Middelaar	100,0	0	76	0,0	**Mook en Middelaar**	88,7	0	142	0,0
Muiden	81,5	-	54	2,7	**Muiden**	100,0	-	130	0,7

KDV					BSO				
Gemeentenaam	% Bereikt	Wachtlijst omvang	Capaciteit	% Wachtlijst omvang/ Capaciteit	Gemeentenaam	% Bereikt	Wachtlijst omvang kindplaatsen	Capaciteit	% Wachtlijst omvang/ Capaciteit
Naarden	86,6	-	343	-	**Naarden**	88,2	10	338	2,9
Neder-Betuwe	0,0	-	107	-	**Neder-Betuwe**	0,0	-	110	-
Nederlek	0,0	-	75	-	**Nederlek**	0,0	-	100	-
Nederweert	67,1	0	231	0,0	**Nederweert**	84,5	0	207	0,0
Neerijnen	0,0	-	49	-	**Neerijnen**	0,0	-	75	-
Nieuwegein	18,3	-	845	-	**Nieuwegein**	0,0	-	978	-
Nieuwkoop	64,0	2	845	0,2	**Nieuwkoop**	45,2	2	978	0,2
Nieuw-Lekkerland	0,0	-	242	-	**Nieuw-Lekkerland**	100,0	0	310	0,0
Nijkerk	23,4	-	444	-	**Nijkerk**	34,4	-	436	-
Nijmegen	75,2	0	2432	0,0	**Nijmegen**	80,3	0	2819	0,0
Noord-Beveland	100,0	0	145	0,0	**Noord-Beveland**	100,0	0	99	0,0
Noordenveld	95,3	0	295	0,0	**Noordenveld**	82,8	0	470	0,0
Noordoost-polder	79,8	0	499	0,0	**Noordoost-polder**	76,7	0	497	0,0
Noordwijk	65,1	0	467	0,0	**Noordwijk**	89,5	0	285	0,0
Noordwijker-hout	50,9	0	273	0,0	**Noordwijker-hout**	60,0	0	300	0,0
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	88,8	0	286	0,0	**Nuenen, Gerwen en Nederwetten**	100,0	0	550	0,0
Nunspeet	93,1	0	174	0,0	**Nunspeet**	76,5	0	196	0,0
Nuth	0,0	-	71	-	**Nuth**	0,0	-	100	-
Oegstgeest	54,2	0	469	0,0	**Oegstgeest**	90,6	0	742	0,0
Oirschot	83,3	0	264	0,0	**Oirschot**	91,0	0	222	0,0
Oisterwijk	48,6	0	253	0,0	**Oisterwijk**	69,2	0	292	0,0
Oldambt	25,7	-	210	-	**Oldambt**	40,6	0	254	0,0
Oldebroek	65,0	0	137	0,0	**Oldebroek**	86,7	0	150	0,0
Oldenzaal	85,8	0	634	0,0	**Oldenzaal**	82,0	0	573	0,0
Olst-Wijhe	0,0	-	85	-	**Olst-Wijhe**	0,0	-	230	-
Ommen	100,0	0	87	0,0	**Ommen**	100,0	0	196	0,0
Onderbanken	100,0	0	36	0,0	**Onderbanken**	61,9	0	105	0,0
Oost Gelre	76,3	0	300	0,0	**Oost Gelre**	89,9	0	280	0,0
Oosterhout	100,0	0	535	0,0	**Oosterhout**	58,7	0	694	0,0
Oostflakkee	68,0	0	82	0,0	**Oostflakkee**	82,1	0	92	0,0
Ooststelling-werf	88,5	0	130	0,0	**Ooststelling-werf**	80,2	0	162	0,0
Oostzaan	78,7	7	61	11,2	**Oostzaan**	83,3	6	120	4,8
Opmeer	0,0	-	116	-	**Opmeer**	0,0	-	260	-
Opsterland	80,0	0	140	0,0	**Opsterland**	65,7	0	198	0,0
Oss	65,3	0	804	0,0	**Oss**	78,8	0	952	0,0
Oud-Beijerland	51,6	6	279	2,1	**Oud-Beijerland**	74,0	2	412	0,5
Oude IJsselstreek	82,1	0	330	0,0	**Oude IJsselstreek**	76,9	0	338	0,0
Ouder-Amstel	71,4	2	336	0,6	**Ouder-Amstel**	37,2	-	430	-
Ouderkerk	100,0	0	23	0,0	**Ouderkerk**	0,0	-	20	-
Oudewater	64,0	0	75	0,0	**Oudewater**	80,0	0	100	0,0
Overbetuwe	10,4	-	615	-	**Overbetuwe**	13,0	-	846	-
Papendrecht	100,0	0	297	0,0	**Papendrecht**	2,4	-	418	-
Peel en Maas	83,5	0	607	0,0	**Peel en Maas**	73,3	0	555	0,0
Pekela	0,0	-	12	-	**Pekela**	0,0	-	40	-
Pijnacker-Nootdorp	25,7	-	934	-	**Pijnacker-Nootdorp**	0,0	-	1302	-

KDV					BSO				
Gemeentenaam	% Bereikt	Wachtlijst omvang	Capaciteit	% Wachtlijst omvang/ Capaciteit	Gemeentenaam	% Bereikt	Wachtlijst omvang kindplaatsen	Capaciteit	% Wachtlijst omvang/ Capaciteit
Purmerend	64,8	1	625	0,1	**Purmerend**	93,9	0	986	0,0
Putten	38,6	-	207	-	**Putten**	30,3	-	165	-
Raalte	0,0	-	341	-	**Raalte**	0,0	-	650	-
Reimerswaal	94,3	0	279	0,0	**Reimerswaal**	100,0	0	178	0,0
Renkum	23,9	-	560	-	**Renkum**	0,0	-	705	-
Renswoude	0,0	-	40	-	**Renswoude**	0,0	-	20	-
Reusel-De Mierden	76,7	0	172	0,0	**Reusel-De Mierden**	77,5	0	222	0,0
Rheden	71,5	0	456	0,0	**Rheden**	59,1	0	745	0,0
Rhenen	41,8	0	153	0,0	**Rhenen**	0,0	-	276	-
Ridderkerk	78,6	0	327	0,0	**Ridderkerk**	34,4	-	378	-
Rijnwaarden	81,2	0	85	0,0	**Rijnwaarden**	100,0	0	140	0,0
Rijnwoude	100,0	0	102	0,0	**Rijnwoude**	100,0	0	258	0,0
Rijssen-Holten	42,7	0	248	0,1	**Rijssen-Holten**	40,5	0	232	0,2
Rijswijk (ZH.)	87,6	5	801	0,7	**Rijswijk (ZH.)**	89,4	3	850	0,3
Roerdalen	0,0	-	145	-	**Roerdalen**	0,0	-	228	-
Roermond	0,0	-	656	-	**Roermond**	0,0	-	598	-
Roosendaal	64,3	0	700	0,0	**Roosendaal**	38,7	-	956	-
Rotterdam	23,4	-	9484	-	**Rotterdam**	17,9	-	9840	-
Rozendaal	0,0	-	0	-	**Rozendaal**	100,0	0	20	0,0
Rucphen	74,2	0	89	0,0	**Rucphen**	0,0	-	101	-
Schagen	0,0	-	194	-	**Schagen**	0,0	-	260	-
Schermer	100,0	0	46	0,0	**Schermer**	100,0	0	33	0,0
Scherpenzeel	0,0	-	72	-	**Scherpenzeel**	0,0	-	42	-
Schiedam	50,8	0	797	0,0	**Schiedam**	70,7	0	1258	0,0
Schiermonnik-oog	0,0	-	16	-	**Schiermonnik-oog**	0,0	-	10	-
Schijndel	42,5	0	325	0,0	**Schijndel**	82,3	0	282	0,0
Schinnen	63,9	0	83	0,0	**Schinnen**	100,0	0	120	0,0
Schoonhoven	100,0	0	124	0,0	**Schoonhoven**	100,0	0	180	0,0
Schouwen-Duiveland	97,8	0	268	0,0	**Schouwen-Duiveland**	100,0	0	500	0,0
's-Gravenhage (gemeente)	72,8	177	8011	2,2	**'s-Gravenhage (gemeente)**	81,0	81	7620	1,1
's-Hertogen-bosch	65,9	207	2759	7,5	**'s-Hertogen-bosch**	80,1	95	3246	2,9
Simpelveld	41,4	0	58	0,0	**Simpelveld**	66,7	0	60	0,0
Sint Anthonis	76,1	0	134	0,0	**Sint Anthonis**	100,0	0	120	0,0
Sint-Michielsgestel	67,7	1	310	0,2	**Sint-Michielsgestel**	88,3	0	515	0,1
Sint-Oedenrode	58,9	0	214	0,0	**Sint-Oedenrode**	56,6	0	212	0,0
Sittard-Geleen	8,2	-	633	-	**Sittard-Geleen**	15,9	-	754	-
Skarsterlân	94,9	0	314	0,0	**Skarsterlân**	100,0	0	250	0,0
Sliedrecht	66,7	0	96	0,0	**Sliedrecht**	66,7	0	120	0,0
Slochteren	100,0	0	103	0,0	**Slochteren**	86,8	0	152	0,0
Sluis	82,3	0	406	0,0	**Sluis**	72,0	0	372	0,0
Smallingerland	55,9	4	322	1,2	**Smallingerland**	63,1	3	452	0,6
Soest	27,5	-	581	-	**Soest**	0,0	-	910	-
Someren	40,0	0	223	0,0	**Someren**	20,6	-	175	-
Son en Breugel	92,5	0	186	0,0	**Son en Breugel**	87,1	0	310	0,0
Spijkenisse	88,9	0	695	0,0	**Spijkenisse**	91,5	0	705	0,0
Stadskanaal	87,6	0	201	0,2	**Stadskanaal**	95,4	1	218	0,4
Staphorst	84,8	0	66	0,0	**Staphorst**	83,0	0	88	0,0

KDV					BSO				
Gemeentenaam	% Bereikt	Wachtlijst omvang	Capaciteit	% Wachtlijst omvang/ Capaciteit	Gemeentenaam	% Bereikt	Wachtlijst omvang kindplaatsen	Capaciteit	% Wachtlijst omvang/ Capaciteit
Stede Broec	46,1	3	245	1,2	**Stede Broec**	0,0	-	220	-
Steenbergen	100,0	0	214	0,0	**Steenbergen**	100,0	0	285	0,0
Steenwijkerland	35,1	-	522	-	**Steenwijkerland**	42,0	0	738	0,0
Stein (L.)	0,0	-	136	-	**Stein (L.)**	0,0	-	280	-
Stichtse Vecht	14,6	-	806	-	**Stichtse Vecht**	31,9	-	1522	-
Strijen	100,0	0	16	0,0	**Strijen**	100,0	0	30	0,0
Súdwest Fryslân	76,2	0	629	0,0	**Súdwest Fryslân**	81,4	0	780	0,0
Ten Boer	0,0	-	64	-	**Ten Boer**	0,0	-	130	-
Terneuzen	50,8	0	850	0,0	**Terneuzen**	71,8	0	871	0,0
Terschelling	100,0	0	36	0,0	**Terschelling**	100,0	0	0	0,0
Texel	0,0	-	130	-	**Texel**	0,0	-	95	-
Teylingen	59,6	0	483	0,0	**Teylingen**	22,2	-	675	-
Tholen	100,0	0	209	0,0	**Tholen**	100,0	0	311	0,0
Tiel	0,0	-	386	-	**Tiel**	0,0	-	509	-
Tilburg	72,3	0	2565	0,0	**Tilburg**	81,5	0	2783	0,0
Tubbergen	93,8	0	519	0,0	**Tubbergen**	83,3	0	420	0,0
Twenterand	82,0	0	388	0,0	**Twenterand**	93,4	0	350	0,0
Tynaarlo	93,3	3	403	0,8	**Tynaarlo**	100,0	10	796	1,2
Tytsjerksteradiel	67,3	0	275	0,0	**Tytsjerksteradiel**	82,6	0	403	0,0
Ubbergen	100,0	0	108	0,0	**Ubbergen**	89,7	0	195	0,0
Uden	58,2	5	450	1,1	**Uden**	85,1	4	497	0,7
Uitgeest	0,0	-	113	-	**Uitgeest**	0,0	-	264	-
Uithoorn	12,9	-	466	-	**Uithoorn**	32,9	-	700	-
Urk	100,0	0	24	0,0	**Urk**	100,0	0	10	0,0
Utrecht (gemeente)	48,9	65	6301	1,0	**Utrecht (gemeente)**	44,0	40	6284	0,6
Utrechtse Heuvelrug	62,9	0	507	0,0	**Utrechtse Heuvelrug**	74,1	0	856	0,0
Vaals	100,0	0	32	0,0	**Vaals**	100,0	0	40	0,0
Valkenburg aan de Geul	0,0	-	112	-	**Valkenburg aan de Geul**	0,0	-	100	-
Valkenswaard	75,9	0	290	0,0	**Valkenswaard**	41,3	0	392	0,0
Veendam	82,2	0	314	0,0	**Veendam**	84,4	0	320	0,0
Veenendaal	17,3	-	539	-	**Veenendaal**	3,4	-	818	-
Veere	94,9	0	117	0,0	**Veere**	93,9	0	164	0,0
Veghel	82,4	1	397	0,1	**Veghel**	100,0	1	389	0,2
Veldhoven	68,8	0	577	0,0	**Veldhoven**	91,2	0	883	0,0
Velsen	77,4	0	634	0,0	**Velsen**	0,0	-	538	-
Venlo	33,2	-	960	-	**Venlo**	31,7	-	1041	-
Venray	65,4	0	465	0,0	**Venray**	13,3	-	475	-
Vianen	0,0	-	158	-	**Vianen**	0,0	-	190	-
Vlaardingen	81,1	0	660	0,0	**Vlaardingen**	92,6	0	952	0,0
Vlagtwedde	91,8	0	159	0,0	**Vlagtwedde**	87,6	0	186	0,0
Vlieland	100,0	0	42	0,0	**Vlieland**	100,0	0	0	0,0
Vlissingen	82,3	0	498	0,0	**Vlissingen**	86,5	0	453	0,0
Vlist	20,0	-	80	-	**Vlist**	0,0	-	70	-
Voerendaal	100,0	0	59	0,0	**Voerendaal**	92,9	0	140	0,0
Voorschoten	85,5	0	365	0,0	**Voorschoten**	92,2	0	575	0,0
Voorst	28,4	-	225	-	**Voorst**	62,1	4	422	1,0
Vught	74,3	0	509	0,0	**Vught**	58,3	0	623	0,0

KDV					BSO				
Gemeentenaam	% Bereikt	Wachtlijst omvang	Capaciteit	% Wachtlijst omvang/ Capaciteit	Gemeentenaam	% Bereikt	Wachtlijst omvang kindplaatsen	Capaciteit	% Wachtlijst omvang/ Capaciteit
Waalre	77,2	0	184	0,0	**Waalre**	88,5	0	260	0,0
Waalwijk	45,0	0	498	0,0	**Waalwijk**	82,2	0	617	0,0
Waddinxveen	60,7	0	122	0,0	**Waddinxveen**	86,4	0	220	0,0
Wageningen	83,0	0	522	0,0	**Wageningen**	86,6	0	634	0,0
Wassenaar	28,8	-	319	-	**Wassenaar**	78,0	0	455	0,0
Waterland	81,9	1	116	1,1	**Waterland**	100,0	1	223	0,3
Weert	91,2	0	441	0,0	**Weert**	87,5	0	480	0,0
Weesp	19,8	-	313	-	**Weesp**	25,7	-	350	-
Werkendam	75,1	0	169	0,0	**Werkendam**	56,1	0	205	0,0
West Maas en Waal	55,3	0	140	0,2	**West Maas en Waal**	64,2	1	88	1,3
Westerveld	87,4	0	152	0,0	**Westerveld**	100,0	0	296	0,0
Westervoort	50,4	0	127	0,0	**Westervoort**	26,7	-	160	-
Westland	84,3	2	1584	0,2	**Westland**	56,8	2	1661	0,1
Weststelling-werf	82,1	0	246	0,0	**Weststelling-werf**	88,8	0	313	0,0
Westvoorne	100,0	0	41	0,0	**Westvoorne**	100,0	0	130	0,0
Wierden	43,9	0	246	0,0	**Wierden**	61,9	0	210	0,0
Wijchen	0,0	-	391	-	**Wijchen**	0,0	-	680	-
Wijdemeren	79,3	0	294	0,0	**Wijdemeren**	81,4	0	408	0,0
Wijk bij Duurstede	50,5	0	218	0,0	**Wijk bij Duurstede**	24,5	-	481	-
Winsum	0,0	-	107	-	**Winsum**	0,0	-	172	-
Winterswijk	90,8	0	370	0,0	**Winterswijk**	66,5	0	361	0,0
Woensdrecht	0,0	-	277	-	**Woensdrecht**	0,0	-	312	-
Woerden	0,0	-	685	-	**Woerden**	0,0	-	1160	-
Wormerland	100,0	0	241	0,0	**Wormerland**	100,0	0	245	0,0
Woudenberg	0,0	-	64	-	**Woudenberg**	0,0	-	160	-
Woudrichem	48,0	0	175	0,0	**Woudrichem**	34,5	-	232	-
Zaanstad	68,3	52	1575	3,3	**Zaanstad**	71,6	60	1761	3,4
Zaltbommel	86,9	10	245	3,9	**Zaltbommel**	88,7	6	248	2,5
Zandvoort	44,9	0	107	0,0	**Zandvoort**	100,0	0	200	0,0
Zederik	0,0	-	24	-	**Zederik**	0,0	-	52	-
Zeevang	80,8	0	78	0,5	**Zeevang**	85,7	1	140	0,2
Zeewolde	79,6	0	289	0,0	**Zeewolde**	33,0	-	394	-
Zeist	19,2	-	1263	-	**Zeist**	4,2	-	1415	-
Zevenaar	78,4	0	370	0,1	**Zevenaar**	61,7	0	447	0,0
Zijpe	100,0	0	74	0,0	**Zijpe**	66,3	0	178	0,0
Zoetermeer	33,4	-	1688	-	**Zoetermeer**	27,2	-	2150	-
Zoeterwoude	100,0	0	114	0,0	**Zoeterwoude**	100,0	0	130	0,0
Zuidhorn	82,4	0	204	0,0	**Zuidhorn**	81,9	0	270	0,0
Zuidplas	39,1	-	473	-	**Zuidplas**	58,9	0	628	0,0
Zundert	81,3	0	128	0,0	**Zundert**	0,0	-	136	-
Zutphen	57,8	2	481	0,4	**Zutphen**	72,5	0	759	0,0
Zwartewater-land	0,0	-	218	-	**Zwartewater-land**	0,0	-	290	-
Zwijndrecht	79,8	0	466	0,0	**Zwijndrecht**	85,6	0	762	0,0
Zwolle	51,9	2	2355	0,1	**Zwolle**	46,2	2	2640	0,1

Bijlage 2: Vragenlijst onderzoek Wachtlijsten Kinderopvang

Ministerie van SZW 7e meting

B&A BV	Vragenlijst
Naam vragenlijst	Onderzoek Wachtlijsten Kinderopvang SZW 7e meting
Versie	v2
Auteurs	Jesse Hoogenbosch 06-46762182 Yermo Wever 06-50233313
Panel	Telefonische questionnaire onder ouders met kinderen op de wachtlijst voor kinderopvang
Duur	2 minuten
Expected final sample size	500 enquetes
Sample description	2 sets: KDV en BSO
Quota	250 KDV en 250 BSO afhankelijk van grootte wachtlijsten en toestemming van de kinderopvangorganisaties
If several countries: indicate the countries If several targets	
Check-in site	Nvt
Comments	

Introductietekst:

In opdracht van het Ministerie van SZW doen wij sinds een aantal jaren onderzoek naar de aard en de omvang van de wachtlijsten in de kinderopvang. Om dit onderzoek goed uit te voeren is het van belang dat we ook aan ouders enkele vragen stellen. Uit onze gegevens blijkt dat uw kind op de wachtlijst staat voor de kinderopvang. Graag willen we u hierover een aantal vragen stellen. Dit duurt slecht 1 tot 2 minuten.

Q1 | Single coded

Klopt het dat uw kind op de wachtlijst staat voor de kinderopvang?

1 O Ja
↳ GO TO Q2
2 O Nee
↳ GO TO Q12

Q2 | Single coded

Voor welk soort opvang staat uw kind op de wachtlijst?

1 O Hele dagopvang (kindercentrum/crèche)
2 O Buitenschoolse opvang
3 O Gastouderopvang via een geregistreerd gastouderbureau

Q3 | Min 0 Max 7 Numeric

Voor hoeveel dagen per week staat uw kind op de wachtlijst?

[ ]

Q4 | Multi respons

Voor welke dagen staat uw kind ingeschreven?

1 O Maandag
2 O Dinsdag
3 O Woensdag
4 O Donderdag
5 O Vrijdag
6 O Weet niet precies

Q5 | Min 0 Max 1000 Numeric

Hoeveel maanden staat uw kind al op de wachtlijst?

[ ]

Q6 | Single coded

Staat u bij meerdere organisaties ingeschreven voor een plek in de kinderopvang?

1 O Ja
↳ GO TO Q7
2 O Nee
↳ GO TO Q8

Q7 | Min 0 Max 100 Numeric

Bij hoeveel kinderopvangorganisaties staat u ingeschreven?

☐

Q8 | Multi coded

Vanaf welke datum heeft/ had u opvang nodig (inschatting)?

1	☐	Dag-	*Open
2	☐	Maand-	*Open
3	☐	Jaar-	*Open

Q9 | Min 0 Max 100 Numeric

Heeft u wel eens een aanbod voor opvang ontvangen van (één van) de kinderopvangorganisatie(s) waar u staat ingeschreven op de wachtlijst? (bij benadering)

1 ○ Ja, ik heb … maal een aanbod ontvangen en afgeslagen (aantal invullen)
↳ GO TO Q10
2 ○ Nee
↳ GO TO Q15

Q10 | Min 0 Max 100 Numeric

Hoeveel maanden na inschrijving ontving u voor het eerst een aanbod? (benadering)

☐

Q11 | Open

Wat is de reden dat u dit aanbod/deze aanbiedingen heeft afgeslagen?

☐

↳ GO TO Q15

Q12 | Single coded

Wat is de reden dat u kind niet meer op de wachtlijst staat?

1 O Kind heeft al plek bij een andere kinderopvangorganisatie
↳ GO TO Q13
2 O Kind heeft al plek bij de ingeschreven kinderopvangorganisatie
↳ GO TO Q13
3 O Ik heb een andere oplossing gevonden, namelijk *Open
↳ GO TO Q14

Q13 | Single coded

Heeft uw kind een plek gekregen in het kinderopvangcentrum van uw 1e voorkeur?

1 O Ja
2 O Nee, maar wel in het centrum van tweede voorkeur
3 O Nee, maar wel in het centrum van derde voorkeur
4 O Nee, overige voorkeur

Q14 | Min 0 Max 1000 Numeric

Hoeveel maanden heeft uw kind op de wachtlijst gestaan?

[ ]

↳ GO TO EINDE ENQUETE

Q15 | Single coded / Open

Stel dat u een plaats aangeboden zou worden op de woensdag of vrijdag terwijl u niet voor die dagen staat ingeschreven, zou u daar dan gebruik van maken?

1 O Ja, want....

[ ]

2 O Nee, want...

[ ]

Q16 | Single coded / Open

Stel dat u een plaats aangeboden krijgt op een centrum welke niet uw 1e keuze betreft. Zou u daar dan gebruik van maken? Toelichting is mogelijk

1 O Ja, want....

2 O Nee, want...

Q17 | Single coded / Open

Stel dat u een plaats aangeboden zou worden op andere dagen dan dat u voor staat ingeschreven, zou u daar dan gebruik van maken? Toelichting is mogelijk

1 O Ja, want....

2 O Nee, want...

Q18 | Open

Hoe lost u het niet hebben van kinderopvang momenteel op, terwijl u wacht op een plaats?